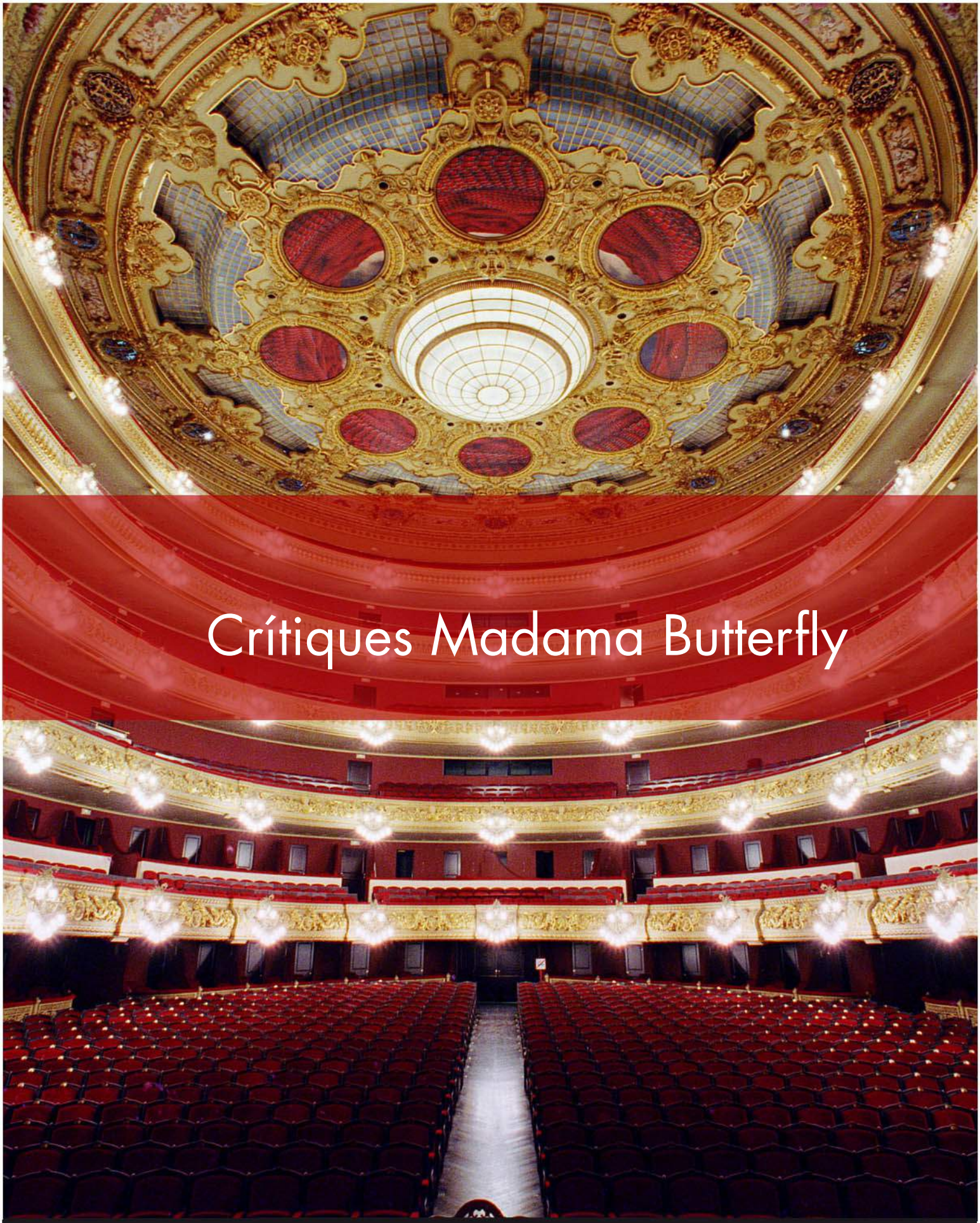

Crítiques Madama Butterfly

Liceu Opera Barcelona

ÍNDICE

PRENSA	2
RADIO	20
TELEVISIÓN	22
INTERNET	24

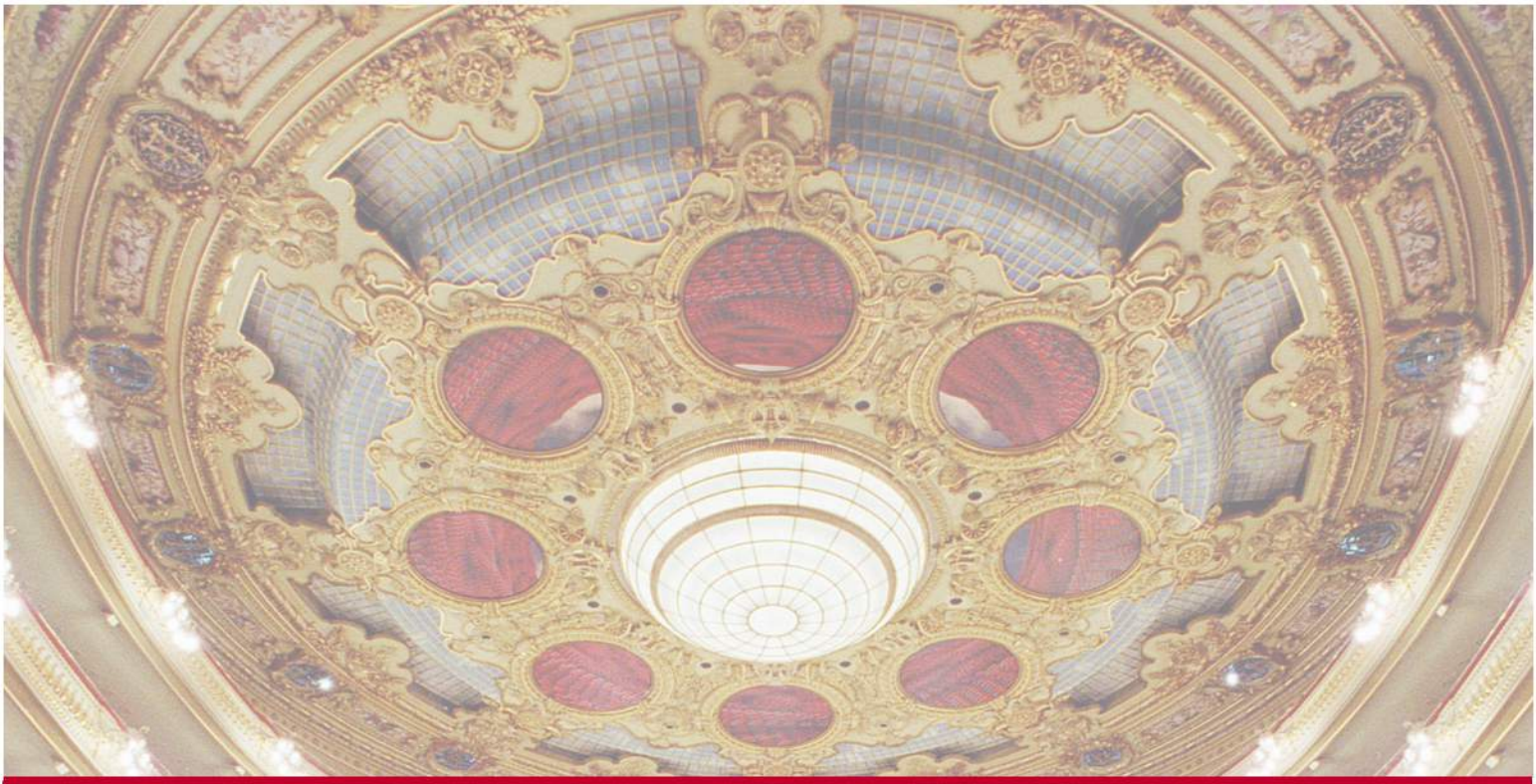

PRENSA

Liceu Opera Barcelona

ÍNDICE

MADAMA BUTTERFLY

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
13/01/19	LIANNA HAROUTOUNIAN ENAMORA AL PÚBLICO DEL LICEU CON SU SUTIL / La Vanguardia	5	1
14/01/19	SALIR A SALUDAR LLORANDO / Abc (Ed. Cataluña)	6	1
14/01/19	LIANNA HAROUTOUNIAN ENLAIRA UNA MADAMA BUTTERFLY RUTINÀRIA / Ara	7	1
14/01/19	UNA MARIPOSA FRÁGIL EN UN PAISAJE MARCHITO / El Mundo (Ed. Catalunya)	8	1
14/01/19	GRANDÍSIMA BUTTERFLY / El País (Ed. Baleares)	9	1
14/01/19	GRANDÍSIMA BUTTERFLY / El País (Ed. Cataluña)	10	1
14/01/19	TRIUNFAL REGRESO DE BUTTERFLY' / El Periódico de Catalunya	11	1
14/01/19	JAPONISMO #METOO / La Vanguardia	12	1
15/01/19	UNA CARTA AMAGADA / El Punt Avui	13	1
15/01/19	UNA CARTA AMAGADA / El Punt Avui (Ed. Girona)	14	1
12/01/19	CIO-CIO SAN, EL SOL / El Punt Avui (Ed. Girona)	15	1
17/01/19	UN ÉXITO SEGURO Y UN GRAN DEBUT / La Razón	16	1
19/01/19	CENT VINT ANYS DESPRÉS / Ara (Ed. Balears)	17	1
21/01/19	LA EMOTIVA BUTTERFLY DE AI NHOA ARTETA / El Periódico de Catalunya	18	1
22/01/19	LA AGENDA / La Vanguardia	19	1

MADAMA BUTTERFLY

La Vanguardia
España
13/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 75.397 Ejemplares
Difusión: 59.115 Ejemplares
Cód: 122992796
Página: 48
Sección: CULTURA Valor: 18.936,00 € Área (cm2): 389,8 Ocupación: 37,8 % Documento: 1/1 Autor: Maricel Chavarrí; Barcelona Núm. Lectores: 543000

Lianna Haroutounian enamora al público del Liceu con su sutil pero apasionada interpretación Cio-Cio San: de puro llorar

Madama desventura

ANTONI BOFILL / GRAN TEATRE DEL LICEU

Haroutounian al final de la ópera, dejando este mundo

ESCENARIOS

Maricel Chavarría
Barcelona

Hay algo en Lianna Haroutounian que es muy de agradecer. A parte de su voz de soprano lírica spinto, que anoche en el Liceu se mostró con cuerpo, cremosa y sin fisuras, tiene algo que no siempre se encuentra en las intérpretes que dan vida a Madama Butterfly: esa capacidad de volverse minimal, de mostrar sus emociones –muchas y muy intensas en ese tan transitado papel del repertorio operístico– sin que la gestualidad arruine al personaje.

Y no estaba claro, al inicio del primer acto, que no sobreactuara, estilo novia pizpireta. Esta reposición del montaje minimal de Moshe Leiser y Patrice Caurier, que ya es un valor seguro del fondo de armario del Liceu y también de la Royal Opera House, deja la puerta abierta en momentos dados a un acting poco oriental. Pero la soprano armenia fue encontrando el ademán de la dulce e ingenua adolescente Cio-Cio San, la pobre geisha de Nagasaki que por amor al impresentable teniente Pinkerton de la marina estadounidense, renuncia a su familia y a la sociedad. Para en definitiva acabar abandonada. Puccini no deja lugar a dudas sobre la crueldad que se ejerce sobre la tierna mariposa, la inocencia, el amor. Una crueldad tanto personal como social y política, pues Pinkerton tiene abonado el terreno para cosificar y explotar a una niña, hasta el punto de arrancarle a su hijo y llevárselo con su nueva esposa –la americana, la que cuenta para él– a Occidente, "por el futuro del niño".

Durante el descanso se comentó la designación de Garcia de Gomar como director artístico

Este título de Puccini es siempre tremente eficaz. El éxtasis musical estaba servido. Y como no puede ser de otro modo cuando *Madama Butterfly* está bien interpretada, el llanto se apoderó de la audiencia. O de parte de ella, porque a la ópera no se viene llorado de casa. Al contrario, toda liberación tiene lugar aquí.

Ya en la primera aria de Cio-Cio San, "Un vel di vedremo", cuando describe, feliz, sus horas de espera por el regreso de Pinkerton, atisbando cualquier navío que llega a lo lejos, el público irrumpió en la primera de las ovaciones. Pero la desventura de Cio-Cio San no tiene límites. Y cuando se desengaña, simplemente se suicida, para "hijo mío, que no te duela el abandono de tu madre" cuando estés en el país del sol poniente.

Psicoanálisis de pote, si ustedes quieren, pero muy efectivo. Todas las desdichas habidas y por haber se sanan escuchando y viendo esta tragedia de Puccini. Notable Jorge de León, en ese lamentable papel de Pinkerton. Y extraordinario Giampaolo Bisanti en el podio, con una Simfònica del Liceu que de repente parece haber sido diseñada para Puccini. Suzuki tuvo momentos hermosísimos en la voz de Ana Ibarra, y Sharpless logró el contrapunto de nobleza americana en el barítono Damián del Castillo. En total, ocho minutos de aplausos con la sala puesta en pie. No empieza mal el año.

Se encontraban ayer, en el Liceu, Artur Mas y Xavier Trias, así como dos conselleres, Laura Borràs y Ester Capella, y el comisionado de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona, Joan Subirats. En los pasillos y durante el descanso, se hablaba, eso sí, a partes iguales de Butterfly y de la designación de Víctor Garcia de Gomar, actual director artístico adjunto del Palau de la Música, como el nuevo responsable del departamento artístico del Gran Teatre, tal como avanzaba ayer este diario. Una elección celebrada por la mayoría, no sin pesar: Christina Scheppelmann dejará una ausencia y vacío. Mientras, disfrutemos de ella.●

Abc (Ed. Cataluña)
Cataluña
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 4.636 Ejemplares
Difusión: 2.184 Ejemplares
Cód: 123006926
Página: 49
Sección: CULTURA Valor: 1.921,00 € Área (cm2): 365,0 Ocupación: 45,16 % Documento: 1/1 Autor: PEP GORGORI Núm. Lectores: 8736

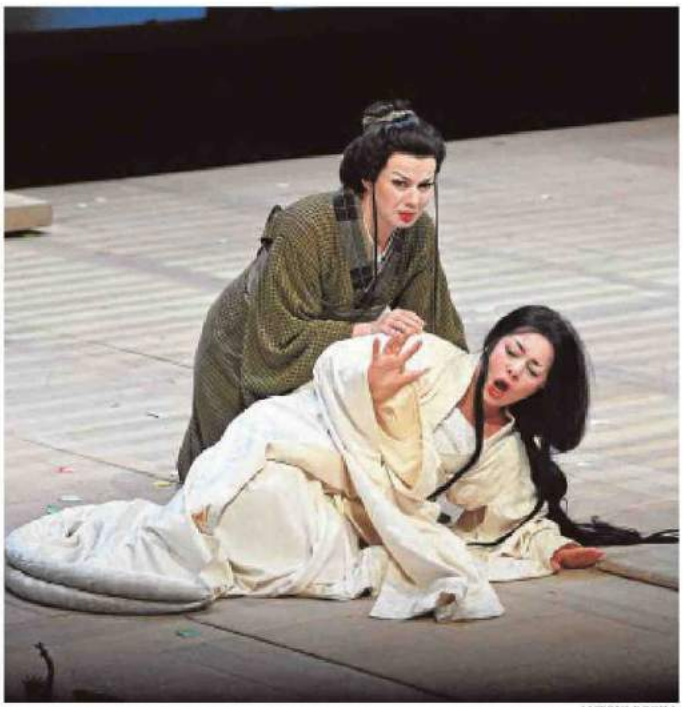

La armenia Lianna Haroutounian firmó un memorable debut ANTONI BOFILL

Ópera

Salir a saludar llorando

MADAMA BUTTERFLY
Música: *G. Puccini.* ***Intérpretes:*** *L. Haroutounian, J. de León, A. Ibarra, D. del Castillo. O. S. y Coro del G. T. del Liceu.* ***Dirección:*** *G. Bisanti.* ***Escena:*** *M. Leiser, P. Caurier.* ***Lugar:*** *Gran Teatre del Liceu, Barcelona.* ***Fecha:*** *12 de enero.*

PEP GORGORI

Repudiada por su familia, abandonada por su amado, a punto de serle arrebatado su hijo de tres años. Así muere Cio-Cio San, sola, en medio del escenario, tras hacerse el *harakiri* como única opción para salvaguardar su honor. Es la culminación de dos horas y media de música del mejor Puccini, una verdadera maratón para cualquier soprano que se atreva con el personaje.

La armenia Lianna Haroutounian firmó un memorable debut en el coliseo barcelonés encarnando a la Butterfly, hasta el punto de salir al escenario a recibir los aplausos llorando aún a lágrima viva al acabar la función. Fue el resumen perfecto de lo que sucedió la noche del sábado en el estreno de esta obra maestra de la ópera.

Haroutounian demostró un conocimiento profundo del personaje, dominando tanto la parte vocal como el movimiento escénico, con una gestualidad delicada y precisa. Puccini construyó «Madama Butterfly» con un gran esmero por definir con música situaciones y personajes. Así, a Pinkerton le otorga aires marciales, mientras que a la familia de Cio-Cio San le reserva el sabor de las escalas más orientalizantes. Pero es en la protagonista donde confluyen los matices de todos y cada uno del resto de personajes, además de tener su propio perfil sonoro. De ahí la complejidad añadida al hecho de que esté en escena y cantando casi en todo momento. No se puede salir al escenario a defender el personaje si no se ahonda en todo ese cúmulo de sutilezas, que la armenia conoce al dedillo.

A su lado, Jorge de León hizo un buen Pinkerton, aunque no pareció que en ningún momento llegase a sentirse del todo cómodo en el rol. Mención aparte merecen Suzuki y Sharpless. La Suzuki de Ibarra aúna belleza y potencia, tanto vocal como dramática, encarnando la contradicción entre las esperanzas de Butterfly y la cruda realidad. Del Castillo creó un personaje complejo, atrapado entre el deber como burócrata y la compasión que siente por la pobre Cio-Cio San. Excelente trabajo, pues, de ambos.

La orquesta exhibió una vez más su gran momento de forma, si bien el director, Giampaolo Bisanti, impuso en algún momento unos tempi algo forzados –atropellados, incluso–, y en otras ocasiones no mantuvo el necesario equilibrio entre orquesta y voces, tapando a estas últimas.

El coro del Liceu, afrontando una ópera del repertorio, demostró lo que es capaz de hacer. Juntos, orquesta y coro, protagonizaron uno de los momentos más sublimes al final del segundo acto, cantando con la boca cerrada mientras anochece, como exige la partitura.

Ara
Cataluña
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 27.121 Ejemplares
Difusión: 16.110 Ejemplares
Cód: 123006187
Página: 31
Sección: CULTURA Valor: 2.358,00 € Área (cm2): 481,0 Ocupación: 52,98 % Documento: 1/1 Autor: XAVIER CESTER Núm. Lectores: 128000

MÚSICA

Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària

La soprano armènia encapçala un repartiment homogeni

Crònica

XAVIER CESTER
BARCELONA

'Madama Butterfly'
GRAN TEATRE DEL LICEU 12 DE GENER

Un dels grans cavalls de batalla del repertori en un muntatge funcional i amb un repartiment homogeni: aquesta és la fórmula triada pel Liceu per encetar l'any amb *Madama Butterfly*, un títol que necessita de manera imperiosa una protagonista capaç de sostenir sobre les seves espatlles tot el pes dramàtic d'aquesta obra mestra de Puccini. Lianna Haroutounian ho va aconseguir amb una interpretació que va anar a més durant la representació. La veu té la consistència necessària per capejar els moments d'orquestració més densa, amb un agut fàcil i un centre sòlid, però en el primer acte una capacitat més gran per deixar flotar el so no hauria estat sobrera, i més tenint en compte la concepció infantil dels primers estadis del viacrucis de Cio-Cio San (cert, el personatge té 15 anys confessats). A partir de l'acte segon, la soprano armènia va dotar de la necessària intensitat el seu cant, fins a una mort que, condició *sine qua non* per a l'èxit de l'obra, va ser justament devastadora.

En aquest bon debut al teatre, Haroutounian va estar acompanyada pel Pinkerton conegut de Jorge de León. Sense ser el súmmum de la ductilitat, el cant del tenor canari ofereix ara més matisos, tot i que l'impacte continua basant-se en una veu lluminosa d'un calibre inhabitual en els temps que corren, amb una espectacular trompeteria al terç superior que De León explota sense tallar-se ni un pèl. Damián del Castillo va ser un Sharpless fraseiat amb noblesa i les necessàries dosis de compassió cap a la dissortada protagonista, les mateixes que va mostrar la Suzuki d'Ana Ibarra, ben compenetrada amb la seva mestressa en el duo de les flors. El tremolós Goro de Christophe Mortagne va encapçalar un massa irregular equip de *comprimari*.

Reposició
Ofereix escassos estímuls a la vista i a la neurona

Funcional
Giampaolo Bisanti va treure bon rendiment de l'orquestra

El muntatge tornava dissabte al Liceu per tercer cop i va funcionar perquè Lianna Haroutounian va complir amb la seva part. A.BOFILL

Giampaolo Bisanti va comptar amb un bon rendiment de l'orquestra (el cor va complir en les seves limitades intervencions) per traduir de manera plausible la sumptuositat de la partitura de Puccini, tant en els detalls pintorescos com en els esclats dramàtics i els efluvis lírics. A la seva batuta, tanmateix, li va mancar una mirada global que li permetés integrar els bons moments aïllats dins d'un discurs global, circumstància a la qual cal afegir certa tendència a l'efectisme, ja fossin alguns temps extrems (per lents o ràpids) o un acord final allargat de cara a la galeria.

Gilles Rico signa la reposició del muntatge de Moshe Leiser i Patrice Caurier, una proposta que ofereix escassos estímuls a la vista i a la neurona. En l'edició del 2019, el tràfic de personatges a l'acte primer era més maldestre, i no hi ha manera d'eliminar el soroll molest del motor que mou el teló. Com al Covent Garden saben millor que al Liceu, és una d'aquelles produccions rutinàries, ideals per a la desfilada, amb el mínim d'assajos, de repartiments canviants, amb la qual cosa tot depèn dels cantants de torn. Lianna Haroutounian va complir amb la seva part.

El Mundo (Ed. Catalunya)
Cataluña
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 9.230 Ejemplares
Difusión: 5.043 Ejemplares
Cód: 123009841
Página: 28
Sección: CULTURA Valor: 4.188,00 € Área (cm2): 604,5 Ocupación: 64,14 % Documento: 1/1 Autor: POR JAVIER BLÁNQUEZ Barcelona Núm. Lectores: 20172

Ópera.
'Madama Butterfly'

UNA MARIPOSA FRÁGIL EN UN PAISAJE MARCHITO

POR JAVIER BLÁNQUEZ BARCELONA

Según la veteranía liceística que uno pueda acreditar, la producción de Moshe Leiser y Patrice Caurier para *Madama Butterfly* debería generar uno de estos dos tipos de reacciones, incompatibles entre sí: sensación de *déjà vu* y una absoluta ausencia de sorpresas para quien sume, como mínimo, quince temporadas con abono en platea –ocurre lo mismo con la de Mario Gas para *L'elisir d'amore*, que está también algo trillada–, o si no una sensación de funcionalidad y elegancia si se observa en el escenario por primera vez. Independientemente de que el teatro haya explotado el montaje más de lo conveniente y durante ya muchos años, y sospechando que va siendo hora de encargar uno nuevo, lo cierto es que como marco para el gran drama de Puccini éste sigue teniendo una utilidad incuestionable.

Resumiendo: se adapta como un guante a la historia, subraya delicadamente los momentos trágicos con una pincelada de lirismo muy nipón, exhibe un juego de luces delicioso –con momentos tan bellos como el encendido de las estrellas al final del primer acto, o el cerezo blanco marchito de la conclusión del tercero–, y exuda orientalismo tanto en el vestuario como en el *feng-shui* minimalista de la casa de Pinkerton y Butterfly, que está tan vacía –y es precisamente con ese vacío con lo que se consigue llenar la acción– que parece que el alcahuete Goro se la hubiera comprado a Marie Kondo, esa *influencer* del orden doméstico que está ahora tan de moda en internet.

Y, sobre todo, gracias a su minimalismo, la producción obliga a los cantantes a ser mucho más completos y exactos en su vis actoral, porque no hay donde esconderse, y lo más que tienen para conectar entre sí son las miradas y la cercanía de los cuerpos –o sea, lo único que importa. Esta producción obliga a sacarlo todo, a vaciarse, y por tanto beneficia a cantantes como Lianna Haroutounian, que debutaba el sábado en el Liceu, y que es tan espléndida como cantante como lo consigue siendo como actriz.

La soprano armenia, que venía de acumular buenas críticas en Estados Unidos precisamente interpretando a Butterfly, y que empieza a ser reconocida como una de las voces dramáticas más completas del momento –tanto cantando a Verdi como a Puccini–, parece haber nacido para interpretar a la *geisha* de Nagasaki: la canta sin efectismos, con voz clara y firme, y resulta creíble porque no exagerar la tragedia. Cuando se mete en el papel, hace de su Cio-Cio San una mujer estoica, resolutiva e ilusionada, y no una plañidera irritante. Cantó el aria estelar, *Un bel di vedremo*, con seguridad y sin tentaciones de ninguna floritura, y no depositó la esperanza de una ovación sólo en esos tres minutos, sino en la lenta maduración de su rol, que fue mejorando a medida que avanzaban los minutos. En conjunto, su Butterfly es convincente, completa en cuerpo y canto, que es lo mismo que decir que bordeó la excelencia.

La soprano armenia Lianna Haroutounian, en el papel de Butterfly. A. BOFILL

En el papel de Pinkerton, el tenor canario Jorge de León también tuvo una progresión de menos a más en el primer acto, cantando a buen volumen aunque con una cierta tendencia a enfatizar ciertas notas, algo en lo que Haroutounian se comportaba con mayor mesura, y aportándole a su personaje un sesgo vicioso, de hombre amoral sin escrúpulos que, al fin y al cabo, es a lo que se reduce la esencia de Pinkerton: en el dueto del primer acto, mientras ella comunicaba entrega, él emanaba lascivia.

La profesionalidad de los cantantes secundarios –la Suzuki de Ana Ibarra era pura eficiencia, ningún reproche a Damián del Castillo (Sharpless) o Christopher Mortagne (Goro)– fue la que terminó por rubricar una buena noche de estreno de *Madama Butterfly* que Giampaolo Bisanti, desde el foso, dirigió acaso con un énfasis excesivo –el coro de pescadores, eso sí, sonó precioso–, pues la solidez de los cantantes, y su buen compromiso actoral, bastaba para despertar las diferentes emociones –ternura, ira, pesadumbre– que deberían suscitarse cuando la ópera se hace como es debido.

'MADAMA BUTTERFLY' / GRAN TEATRE DEL LICEU

Director musical: Giampaolo Bisanti. **Director de escena:** Moshe Leiser y Patrice Caurier. **Reparto:** Lianna Haroutounian, Jorge de León, Ana Ibarra, Damián del Castillo, Christophe Mortange. ★★★

El País (Ed. Baleares)
Islas Baleares
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 31.023 Ejemplares
Difusión: 23.029 Ejemplares
Cód: 123005377
Página: 26
cción: CULTURA Valor: 24.121,00 € Área (cm2): 486,3 Ocupación: 51,46 % Documento: 1/1 Autor: JAVIER PÉREZ SENZ El Liceo ofrece, por t Núm. Lectores: 92116

Una imagen de Madama Butterfly en el Liceo. / ANTONI BOFILL

Grandísima Butterfly

MADAMA BUTTERFLY
De Puccini. Lianna Haroutounian, Jorge de León, Coro y Orquesta Sinfónica del Gran Teatro del Liceo: Dirección musical: Giampaolo Bisanti. Dirección de escena: Moshe Leiser y Patrice Caurier. Reposición: Gilles Rico. Coproducción de la Royal Opera House, Covent Garden de Londres y el Liceo. Liceo. Barcelona, 12 de enero.

JAVIER PÉREZ SENZ

El Liceo ofrece, por tercera vez, el montaje de *Madama Butterfly* que estrenó en 2006, discreta y bien amortizada coproducción con el Covent Garden de Londres firmada con escaso ingenio teatral por Moshe Leiser y Patrice Caurier. Funciona de maravillas el tirón de Giacomo Puccini en la taquilla, con entradas agotadas en las diez funciones programadas hasta el 29 de enero.

El espectáculo, de corte clásico, es teatralmente flojo y previsible; la emoción se dispara con la extraordinaria actuación, en su debú liceista, de la soprano armenia Lianna Haroutounian, grandísima Cio-Cio San que entusiasmó al público bajo la apasionada dirección de Giampaolo Bisanti.

Ambientada en un decorativo y típico Japón de postal —con vistas al puerto de Nagasaki incluidas—, la funcional puesta en escena está tan pegada a los tópicos que se olvida nada más salir del teatro. La emoción brota en el foso, con la brillante dirección de Bisanti, que obtiene una intensa respuesta de la orquesta. Atento al colorido y las sutilezas de la opulenta orquestación, el director italiano da relieve a la vena melódica pucciniana sin sobrecarga de azúcar.

El peso orquestal ahoga algunas voces, pero es que, sin medios vocales sólidos y bien proyectados, la barrera orquestal en Puccini pasa factura.

Extraordinaria como Cio-Cio San la soprano Lianna Haroutounian

Haroutounian llevó las riendas del drama con una voz bella, plena, rica en matices y firme en los agudos. Su interpretación de Cio-Cio San, emotiva y sincera, transmite la angustia, el sufrimiento y la grandeza de la desdichada geisha con gran presencia escénica y desbordante expresividad. El sobrecogedor final, que es también la escena teatral mejor resuelta del montaje, fue memorable.

Buen elenco, con mayoría de cantantes españoles. En el odioso papel de Pinkerton, el tenor canario Jorge de León impresiona con una voz de generoso caudal y agudos potentes; el fraseo es poco refinado y el canto poco variado, pero la materia vocal es espectacular. De contenido y noble fraseo, el barítono andaluz Damián del Castillo ofrece un Sharpless muy lírico, no siempre audible. Musical, sincera en la expresión y con instinto dramático, la mezzosoprano valenciana Ana Ibarra como muy notable Suzuki.

El elenco cuenta con el bien cantado y refinado Goro del tenor francés Christophe Mortagne —también en su debú en el Liceo— y las acertadas caracterizaciones del barítono aragonés Isaac Galán (Príncipe Yamadori) y el bajo madrileño Felipe Bou (Tío Bonzo), aunque el fragor orquestal no les pone las cosas fáciles. Cumple el coro del Liceo en una escena a *bocca chiusa* de gran efecto.

El País (Ed. Cataluña)
Cataluña
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 20.268 Ejemplares
Difusión: 13.072 Ejemplares
Cód: 123007078
Página: 26
cción: CULTURA Valor: 6.768,00 € Área (cm2): 486,3 Ocupación: 51,46 % Documento: 1/1 Autor: JAVIER PÉREZ SENZ El Liceo ofrece, por t Núm. Lectores: 52288

Una imagen de Madama Butterfly en el Liceo. / ANTONI BOFILL

Grandísima Butterfly

MADAMA BUTTERFLY
De Puccini. Lianna Haroutounian, Jorge de León, Coro y Orquesta Sinfónica del Gran Teatro del Liceo; Dirección musical: Giampaolo Bisanti. Dirección de escena: Moshe Leiser y Patrice Caurier. Reposición: Gilles Rico. Coproducción de la Royal Opera House, Covent Garden de Londres y el Liceo. Liceo. Barcelona, 12 de enero.

JAVIER PÉREZ SENZ

El Liceo ofrece, por tercera vez, el montaje de *Madama Butterfly* que estrenó en 2006, discreta y bien amortizada coproducción con el Covent Garden de Londres firmada con escaso ingenio teatral por Moshe Leiser y Patrice Caurier. Funciona de maravillas el tirón de Giacomo Puccini en la taquilla, con entradas agotadas en las diez funciones programadas hasta el 29 de enero.

El espectáculo, de corte clásico, es teatralmente flojo y previsible; la emoción se dispara con la extraordinaria actuación, en su debú liceista, de la soprano armenia Lianna Haroutounian, grandísima Cio-Cio San que entusiasmó al público bajo la apasionada dirección de Giampaolo Bisanti.

Ambientada en un decorativo y típico Japón de postal —con vistas al puerto de Nagasaki incluidas—, la funcional puesta en escena está tan pegada a los tópicos que se olvida nada más salir del teatro. La emoción brota en el foso, con la brillante dirección de Bisanti, que obtiene una intensa respuesta de la orquesta. Atento al colorido y las sutilezas de la opulenta orquestación, el director italiano da relieve a la vena melódica pucciniana sin sobrecarga de azúcar.

El peso orquestal ahoga algunas voces, pero es que, sin medios vocales sólidos y bien proyectados, la barrera orquestal en Puccini pasa factura.

Extraordinaria como Cio-Cio San la soprano Lianna Haroutounian

Haroutounian llevó las riendas del drama con una voz bella, plena, rica en matices y firme en los agudos. Su interpretación de Cio-Cio San, emotiva y sincera, transmite la angustia, el sufrimiento y la grandeza de la desdichada geisha con gran presencia escénica y desbordante expresividad. El sobrecogedor final, que es también la escena teatral mejor resuelta del montaje, fue memorable.

Buen elenco, con mayoría de cantantes españoles. En el odioso papel de Pinkerton, el tenor canario Jorge de León impresiona con una voz de generoso caudal y agudos potentes; el fraseo es poco refinado y el canto poco variado, pero la materia vocal es espectacular. De contenido y noble fraseo, el barítono andaluz Damián del Castillo ofrece un Sharpless muy lírico, no siempre audible. Musical, sincera en la expresión y con instinto dramático, la mezzosoprano valenciana Ana Ibarra como muy notable Suzuki.

El elenco cuenta con el bien cantado y refinado Goro del tenor francés Christophe Mortagne —también en su debú en el Liceo— y las acertadas caracterizaciones del barítono aragonés Isaac Galán (Príncipe Yamadori) y el bajo madrileño Felipe Bou (Tío Bonzo), aunque el fragor orquestal no les pone las cosas fáciles. Cumple el coro del Liceo en una escena a *bocca chiusa* de gran efecto.

El Periódico de Catalunya
España
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 48.534 Ejemplares
Difusión: 39.364 Ejemplares
Cód: 123005695
Página: 46
ción: CULTURA Valor: 12.311,00 € Área (cm2): 387,3 Ocupación: 33,81 % Documento: 1/1 Autor: PABLO MELÉNDEZ-HADDAD BARCELONA Núm. Lectores: 396000

A. BOFILL

►► Lianna Haroutounian y Jorge de León, en 'Madama Butterfly'.

Triunfal regreso de 'Butterfly'

CRÓNICA La popular ópera de Puccini emociona a un público entregado en el Liceu

PABLO MELÉNDEZ-HADDAD
BARCELONA

Regresó al Liceu la esteticista *Madama Butterfly* estrenada en el 2006 por Moshe Leiser y Patrice Caurier, repuesta en el 2013 y por la que ya han desfilado un gran número de intérpretes de la obra maestra de Giacomo Puccini. Un título tan popular implica programar muchas funciones, lo que obliga a contar con un amplio contingente de especialistas. Es así como, después del estreno a cargo de Fiorenza Cedolins, Richard Leech y Carlos Álvarez, también han revivido este montaje en la Rambla cantantes de tanto prestigio como Cristina Gallardo-Domás, Aquiles Machado, Daniela Dessì, Fabio Armiliato, Joan Pons, Liping Zhang, Hui He, Roberto Alagna, Ermonela Jaho, Jorge de León, Àngel Ódena, Patricia Racette, Stefano Secco y Roberto Aronica. Una constelación a quienes se unieron, en el estreno del sábado, la soprano armenia Lianna Haroutounian, la *mezzo* valenciana Ana Ibarra y el barítono de Úbeda Damián del Castillo, junto a un Jorge de León que repetía como Pinkerton.

> **Un sonido seco** y sin proyección obliga al director musical a grandes esfuerzos

Al igual que sus ilustres predecesores, los nuevos y aplaudidos protagonistas –la función acabó con parte del público puesto en pie– padecieron la misma tortura a la que esta coproducción con el Covent Garden viene condenando a sus intérpretes desde su primera representación: un sonido seco y, sobre todo, sin proyección, que obliga al director musical –en este caso un muy equilibrado Giampaolo Bisanti– a grandes esfuerzos para equilibrar las voces solistas con la densa y colorista orquesta pucciniana, aunque –al igual que las batutas que han dirigido el montaje– no siempre se consigue.

Sin escenografía corpórea y abierta a la gran torre escénica del Liceu, la propuesta impide que las voces se proyecten correctamente a la sala cuando no se mueven por la boca del escenario, casi eliminando los muchos y vitales internos de esta obra, desde la entrada de Butterfly –además, la malvada dirección escénica obliga a la protagonista y al reducido coro que la acompaña a cantar fuera de escena– hasta las últimas exclamaciones de Pinkerton, a quien también se le veta la entrada al escenario en los últimos compases.

GRAN ELENCO // Ello se traduce en un esfuerzo adicional de los solistas, que empujan más de la cuenta o que, de no hacerlo, solo se proyectan bien determinadas notas, como le sucedió a Lianna Haroutounian, que construyó una Butterfly casi perfecta tanto en lo vocal como en lo escénico, pero que no siempre pudo lucir su centro y sus graves. Lo de Jorge de León es de otro planeta, ya que su potencia canora casi siempre supera los obstáculos de la propuesta, convenciendo una vez más como un Pinkerton cruel e irresponsable. Damián del Castillo aprovechó la oportunidad que se le brindó cantando y moviéndose como un Sharpless seguro y convincente, los tres muy bien secundados por una Suzuki conmovedora a cargo de Ana Ibarra. ≡

La Vanguardia
España
14/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 75.397 Ejemplares
Difusión: 59.115 Ejemplares
Cód: 123011690
Página: 31
Sección: CULTURA Valor: 8.488,00 € Área (cm2): 269,0 Ocupación: 27,12 % Documento: 1/1 Autor: JORDI MADDALENO Núm. Lectores: 595000

CRÍTICA DE**ÓPERA**

Japonismo #MeToo

Madama Butterfly

Intérpretes: Lianna Haroutounian (Cio-Cio-San), Jorge de León (B.F. Pinkerton), Ana Ibarra (Suzuki), Damián del Castillo (Sharpless), Christophe Mortagne(Goro), Isaac Galán (Yamadori), Felipe Bou (Bonzo), Mercedes Gancedo (Kate Pinkerton). Orquesta Sinfónica y Coro del Gran Teatre del Liceu. Dir. coro: Conxita García. Dir. musical: Giampaolo Bisanti. Dir. escénica: Moshe Leiser y Patrice Caurier
Producción: Gran Teatre del Liceu, Royal Opera House de Londres
Lugar y fecha: Gran Teatre del Liceu (12/I/2019)

JORDI MADDALENO

Lágrimas de emoción en la noche del estreno de *Madama Butterfly* de Puccini, ópera con la que inicia el 2019 el Liceu. Fue imposible no sucumbir a esta partitura irresistible, gracias a los puntales de la voz de la soprano armenia Lianna Haroutounian, en su debut liceísta, y la batuta extrovertida y apasionada del director italiano Giampaolo Bisanti, ambos premiados con las ovaciones más unánimes de la velada.

Es la tercera vez que se ve esta coproducción del Liceu con la Royal Opera House de Londres, después de su estreno en 2006 y su reposición en 2013. Si bien no deja de tener su atractivo de postal visual, con sus logros (la aparición de Zio Bonzo) y sus defectos (desaprovechar la primera aparición de Butterfly en un fuera de escena es de juzgado de guardia). La producción, con su efectismo minimal escénico, contrasta con el trabajo actoral de los solistas que han de enfrentarse a un espacio abierto poco propicio a las voces. La lista de sopranos que han cantado a Cio-Cio-San en el Liceu es de aúpa: desde el debut en el rol de la mítica Tebaldi en 1958, pasando por Victoria de Los Ángeles, Montserrat Caballé, o el recordado debut de Fiorenza Cedolins, precisamente con esta producción, quién además logró bisar de manera histórica el aria *Un vel dì vedremo*. Esto no amedrentó el arte de Lianna Haroutounian, quien mostró un instrumento de lírica con tintes de spinto. Algo desdibujada en el primer acto, donde solo brilló en el tercio agudo, ganó en cuerpo y presencia gracias a una voz que se adecúa mejor al dramatismo inherente con la evolución del personaje. El instrumento ganó en homogeneidad, proyección y empaste, logrando una impactante escena final, con el aria *Tu, piccolo iddio* y una muerte que produjo la catarsis emocional del respetable.

Imposible no sucumbir a la voz de la soprano Lianna Haroutounian y la batuta extrovertida y apasionada de Bisanti

El tenor canario Jorge de León, repitió como Pinkerton, ya lo cantó en 2013, con solvencia y rotundidad en los agudos. Supo adecuar su personalidad tímbrica al poco grato personaje, aunque faltaron colores y pasión en el gran dúo de amor. La Suzuki de la mezzo española Ana Ibarra aportó calidad vocal y sensibilidad en su dúo de las flores así como el barítono ubetense Damián del Castillo sumó elegancia y calidad tímbrica como Sharpless.

Compacto equipo de secundarios en el que destacó el medido histrionismo del tenor Christophe Mortagne como Goro. Impecable el Coro, con un meritorio *coro a bocca chiusa*. La orquesta sonó efusiva y llena de matices: cuerdas flexibles, detalles de calidad del arpa, maderas emotivas y metales majestuosos, gracias a la visión cinematográfica del maestro Bisanti. Una batuta que dosificó las escenas como fotogramas sonoros, combinando espectacularidad y detallismo, para este drama que en tiempos del #MeToo nos recuerda que todos somos Madama Butterfly.●

El Punt Avui
Cataluña
15/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 30.123 Ejemplares
Difusión: 22.037 Ejemplares
Cód: 123024378
Página: 25
Sección: CULTURA Valor: 2.203,00 € Área (cm2): 385,7 Ocupación: 44,93 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 99000

Críticaòpera

Imma Merino

Una carta amagada

Madama Butterfly
Direcció musical: Giampaolo Bisanti.
Direcció d'escena: Moshe Leiser i Patrice Caurier
Gran Teatre del Liceu, 13 de gener

Repartiment de l'opera 'Madama Butterfly', al Liceu ■ A. BOFILL

Com que havia vist la proposta escènica de *Madama Butterfly* concebuda per Moshe Leiser i Patrice Caurier en les dues ocasions anteriors que ha estat programada (amb 22 representacions al 2006 i 13 al 2013) al Liceu, coproductor del muntatge junt amb el Covent Garden, vaig optar per assistir a la funció de l'endemà de l'estrena, que va tenir lloc dissabte amb la soprano armènia Lianna Haroutounian com a protagonista, moguda per la curiositat davant del fet que, als 54 anys, Ainhoa Arteta hagi decidit debutar en el paper de Cio-Cio-San en considerar que ha arribat a la maduresa vocal i emocional per abordar-lo. Era un al·licient.

Tanmateix, a causa d'una laringitis, la soprano basca ha hagut d'ajornar el debut i, de moment, ha renunciat a les dues primeres funcions (el 13 i el 16 de gener) de les cinc inicialment assignades. El Liceu ho va anunciar dos dies abans, de manera que el públic podia tenir-ne consciència, però a última hora hi va haver una altra baixa: el tenor kosovar Rame Lahaj, afònic, tampoc va poder actuar i així debutar al Liceu encarnant Pinkerton, l'impresentable oficial de la marina nord-americana que compra, enamora i abandona una jove japonesa que, convertida en *geisha* a causa de la ruïna familiar, manté la innocència per creure en la idea de l'amor: de fet,

La jove soprano italiana Maria Teresa Leva va triomfar en el debut al Liceu

Madama Butterfly és la història tràgica d'un desengany. El cas és que, en ser anunciada la baixa de Lahaj, va insinuar-se una xiulada al Liceu que es va interrompre en comunicar-se que seria substituït pel canari Jorge de León: una basa segura que, amb la seva experiència i solidesa, forma part del "primer repartiment" de la nova tanda de funcions (que són "només" deu) d'aquest muntatge que, amb una escenografia minimalista de portes corredisses que van tancant-se perquè Butterfly visqui en penombra la seva solitud amorosa, va repetint-se exhibint una elegància exempta de risc i ni tan sols prou determinada a fer la lectura feminista i anticolonialista a la qual convida l'òpera de Puccini.

Pel que fa a Cio-Cio-San, el Liceu va treure una carta amagada: la jove soprano italiana Maria Teresa Leva, que, amb poc més de trenta anys, no només debutava al Liceu, sinó també en l'atractiu, però exigent, rol de la dissortada *geisha*. La carta va resultar un trumfo. Amb una tècnica correcta, un timbre agradable i sobretot unes excel·lents capacitats dramàtiques, Leva va anar de menys a més i va passar de sobres la prova d'*Un bel dì vedremo*, la cèlebre ària amb la qual Cio-Cio-San encara expressa l'esperança en el retorn de Pinkerton, que ja s'ha casat amb una nord-americana que, encara que li demani perdó sense que ho faci el covard del seu marit, està disposada a prendre-li la criatura. La soprano italiana va transmetre plenament el dolorós recolliment final del personatge i el públic va aplaudir-la amb entusiasme. També a una notable Justina Gringyte com a Suzuki, la fidel criada de Butterfly, i, sens dubte, a la direcció de Giampaolo Bisanti, que contribueix a una interpretació tan intensa com matisada de l'Orquestra del Liceu. ■

El Punt Avui (Ed. Girona)
Gerona
15/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 10.568 Ejemplares
Difusión: 8.498 Ejemplares
Cód: 123025105
Página: 37
Sección: CULTURA Valor: 1.986,00 € Área (cm2): 385,7 Ocupación: 40,5 % Documento: 1/1 Autor: Imma Merino Núm. Lectores: 33992

Críticaòpera

Imma Merino

Una carta amagada

Madama Butterfly
Direcció musical: Giampaolo Bisanti.
Direcció d'escena: Moshe Leiser i Patrice Caurier
Gran Teatre del Liceu, 13 de gener

Repartiment de l'opera 'Madama Butterfly', al Liceu ■ A. BOFILL

Com que havia vist la proposta escènica de *Madama Butterfly* concebuda per Moshe Leiser i Patrice Caurier en les dues ocasions anteriors que ha estat programada (amb 22 representacions al 2006 i 13 al 2013) al Liceu, coproductor del muntatge junt amb el Covent Garden, vaig optar per assistir a la funció de l'endemà de l'estrena, que va tenir lloc dissabte amb la soprano armènia Lianna Haroutounian com a protagonista, moguda per la curiositat davant del fet que, als 54 anys, Ainhoa Arteta hagi decidit debutar en el paper de Cio-Cio-San en considerar que ha arribat a la maduresa vocal i emocional per abordar-lo. Era un al·licient.

Tanmateix, a causa d'una laringitis, la soprano basca ha hagut d'ajornar el debut i, de moment, ha renunciat a les dues primeres funcions (el 13 i el 16 de gener) de les cinc inicialment assignades. El Liceu ho va anunciar dos dies abans, de manera que el públic podia tenir-ne consciència, però a última hora hi va haver una altra baixa: el tenor kosovar Rame Lahaj, afònic, tampoc va poder actuar i així debutar al Liceu encarnant Pinkerton, l'impresentable oficial de la marina nord-americana que compra, enamora i abandona una jove japonesa que, convertida en *geisha* a causa de la ruïna familiar, manté la innocència per creure en la idea de l'amor: de fet,

La jove soprano italiana Maria Teresa Leva va triomfar en el debut al Liceu

Madama Butterfly és la història tràgica d'un desengany. El cas és que, en ser anunciada la baixa de Lahaj, va insinuar-se una xiulada al Liceu que es va interrompre en comunicar-se que seria substituït pel canari Jorge de León: una basa segura que, amb la seva experiència i solidesa, forma part del "primer repartiment" de la nova tanda de funcions (que són "només" deu) d'aquest muntatge que, amb una escenografia minimalista de portes corredisses que van tancant-se perquè Butterfly visqui en penombra la seva solitud amorosa, va repetint-se exhibint una elegància exempta de risc i ni tan sols prou determinada a fer la lectura feminista i anticolonialista a la qual convida l'òpera de Puccini.

Pel que fa a Cio-Cio-San, el Liceu va treure una carta amagada: la jove soprano italiana Maria Teresa Leva, que, amb poc més de trenta anys, no només debutava al Liceu, sinó també en l'atractiu, però exigent, rol de la dissortada *geisha*. La carta va resultar un trumfo. Amb una tècnica correcta, un timbre agradable i sobretot unes excel·lents capacitats dramàtiques, Leva va anar de menys a més i va passar de sobres la prova d'*Un bel dì vedremo*, la cèlebre ària amb la qual Cio-Cio-San encara expressa l'esperança en el retorn de Pinkerton, que ja s'ha casat amb una nord-americana que, encara que li demani perdó sense que ho faci el covard del seu marit, està disposada a prendre-li la criatura. La soprano italiana va transmetre plenament el dolorós recolliment final del personatge i el públic va aplaudir-la amb entusiasme. També a una notable Justina Gringyte com a Suzuki, la fidel criada de Butterfly, i, sens dubte, a la direcció de Giampaolo Bisanti, que contribueix a una interpretació tan intensa com matisada de l'Orquestra del Liceu. ■

El Punt Avui (Ed. Girona)
Gerona
12/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 10.568 Ejemplares
Difusión: 8.498 Ejemplares
Cód: 122972701
Página: 35
Sección: CULTURA Valor: 2.691,00 € Área (cm2): 496,5 Ocupación: 54,89 % Documento: 1/1 Autor: J. Bordes Núm. Lectores: 33992

El Liceu reprograma una de les seves produccions més celebrades, una versió clàssica de 'Madama Butterfly'

Cio-Cio San, el Sol

J. Bordes
BARCELONA

El director musical té clar sobre qui pivota la clàssica òpera *Madama Butterfly*: Cio-Cio San. Ella és l'astre i els altres personatges són els planetes, que giren al voltant seu, rematava Giampaolo Bisanti en la presentació de la segona reposició d'aquesta producció al Liceu (abans s'havia vist el 2006 i el 2013). Giacomo Puccini va voler que la víctima d'un comportament colonialista i masclista fos la que empatitzés amb el públic. I al tinent nordamericà Pinkerton li augura una revenja –continua dient Bisanti–. És una interpretació de l'acord final fora de lloc que escriu el compositor: confia que aquest personatge, aparentment per sobre del bé i del mal, rebi el seu escarment. Les funcions comencen aquest vespre. Se n'han programat deu, fins al 29 de gener.

La soprano armènia Lianna Haroutounian debuta al Liceu amb el rol de Cio-Cio San, que comparteix amb Ainhoa Arteta i també amb Maria Teresa Leva (que substituirà la soprano basca el 13 i el 16 de gener a causa d'una laringitis). També debuta al Gran Teatre del Liceu Rame Lahaj (combinant-ho amb Jorge de León, que ja va tenir aquest rol el 2013 al Liceu), en el paper de tinent Pinkerton. Si Haroutounian disfruta interpretant aquesta dona (a la qual el tinent nordamericà trencarà el cor), "com a cantant i com a dona", ben diferent és el parer de Lahaj i De León amb Pinkerton: els incomoda. Perquè no troben cap manera de defensar l'actitud d'un personatge que veu la seva dona "com una joguina". I que no escolta les advertències pel seu comportament, acceptat socialment, però inapropiat èticament. I que acabarà amb la pitjor de les tragèdies. Per Jorge de León, el títol ressona avui dia, perquè remet a la pederàstia i al turisme sexual, avui encara una xacra ben viva. De fet, Lahaj recorda la incomoditat de desvestir Cio-Cio San en una producció escandinava anterior: va sentir un gran rebuig propi, perquè era com si estigués despullant la seva neboda de 15 anys. Però es va haver d'armar de professionalitat i accedir al que demanava la direcció i el controvertit personatge.

Haroutounian és Cio-Cio San en la funció d'avui ■ BOFILL

El director musical i el repartiment celebren que la posada en escena de Moshe Leiser i Patrice Caurier sigui clàssica. Hi ha una escena molt estilitzada i, en tot cas, la dificultat és moure's amb naturalitat dins del quimono, insinua la directora artística del Liceu, Christina Scheppelmann.

2006, 2013 i 2019

El Liceu la torna a programar perquè el seu públic la celebra, un fet habitual en els teatres que produeixen òpera, argumenta Scheppelmann. Són produccions que cobren una nova mirada a partir de la incorporació de nous repartiments, destaca la directora. De fet, deu ser dels títols més repetits al llarg de les temporades del Liceu. Fins avui, s'ha programat en 178 funcions; la primera, el 1909, cinc anys després de l'estrena, amb polèmica i xivarri –probablement orquestrats– per raons polítiques. L'estrena d'aquesta òpera a Barcelona va ser al Teatre del Bosc, el 2 d'agost del 1907, segons l'arxiu del Gran Teatre del Liceu.

> 'Madama Butterfly' s'ha representat, per ara, fins a 178 vegades en la història del Liceu

Per Bisanti, la dificultat del rol protagonista és que està contínuament en escena i, per això, "s'ha de donar la màxima llibertat a l'artista". Aquesta presència contínua de Cio-Cio San "és un cas únic" en l'òpera. Tot i que no tingui unes dificultats vocals extremes, sí que cal vigilar la tensió vocal al llarg de tota la representació. ■

La Razón
España
17/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 94.620 Ejemplares
Difusión: 68.298 Ejemplares
Cód: 123072248
Página: 45
Sección: CULTURA Valor: 7.084,00 € Área (cm2): 238,2 Ocupación: 26,43 % Documento: 1/1 Autor: Fernando SANS RIVIÈRE Núm. Lectores: 201000

CRÍTICA DE ÓPERA
MADAMA BUTTERLY

Un éxito seguro y un gran debut

Voces: Maria Teresa Leva, Jorge de León, Justina Gringyté, Gabriel Bermúdez, Moisés Marín, Isaac Galán, Felipe Bou. **Dirección musical:** Giampaolo Bisanti. **Director de escena:** Moshe Leiser y Patrice Caurier. Gran Teatro del Liceo. Barcelona 13-I-2019.

Programar «Madama Butterfly» es apostar por un éxito seguro dada la popularidad de este título pucciniano y por ello no es de extrañar que de las diez funciones previstas la mayoría estén ya con las entradas agotadas. Debido a problemas de salud la soprano vasca Ainhoa Arteta hubo de posponer su debut en el personaje, al igual que el tenor protagonista Rame Lahaj, en su caso sustituido por el del estreno del día anterior, el canario Jorge de León, al que hay que agradecer su profesionalidad y esfuerzo. Para la ocasión se recuperaba por tercera vez la coproducción del coliseo barcelonés con el Covent Garden de Londres, con dirección de escena de Leiser y Caurier –en una reposición muy fiel al original– a cargo de Gilles Rico. La escenografía minimalista funciona adecuadamente y tiene cierta vistosidad en algunas escenas, pero es demasiado ampulosa y fría, y las voces pierden sonoridad dada su profundidad. Suerte que desde el foso Giampaolo Bisanti realiza un gran trabajo musical en el que destaca la inigualable cobertura sonora de la partitura, a la vez que sorprende con los coloristas y expresivos detalles orientalistas ideados para este título. Bisanti utilizó en ocasiones unos tiempos bastante lentos y destacados silencios, sin perder en ningún momento la emotividad de la ópera y del personaje central de Cio-Cio-San. En este caso interpretada por una sorprendente soprano italiana, de poco más de treinta años, que debutaba el papel en el Liceo sin haber podido participar en los ensayos, pero que demostró una gran calidad canora e interpretativa. Maria Teresa Leva ofreció una proyección sonora muy destacada, un muy bello timbre y unas dotes técnicas bastante remarcables que le supusieron un importante triunfo personal. Le queda mucho por trabajar tanto a nivel de voz como expresivo para dotar a la joven japonesa de toda la riqueza expresiva y tímbrica que posee el personaje, pero sin duda fue un meritorio debut. Estuvo arropada por el Pinkerton de Jorge de León, muy aplaudido por el público que llenaba el coliseo, que sumó a su voz estentórea y dramática una mayor musicalidad y homogeneidad que en otros personajes anteriores obteniendo un importante éxito. Sorprendió, como Suzuki, la musical y sensible mezzosoprano Justina Gringyté, con importantes dotes canoras, mientras que cumplió adecuadamente el elegante Sharpless de Gabriel Bermúdez, a pesar de una proyección algo justa, y el resto del reparto, con especial atención al Coro del Liceo que cumplió con excelencia, incluido el famoso pasaje a bocca chiusa.

Fernando SANS RIVIÈRE

Ara (Ed. Balears)
Islas Baleares
19/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 2.830 Ejemplares
Difusión: 1.795 Ejemplares
Cód: 123117536
Página: 50
Sección: CULTURA Valor: 2.526,00 € Área (cm2): 620,0 Ocupación: 61,6 % Documento: 1/1 Autor: Wi- Núm. Lectores: 131000

OBSERVATORI

J. A. MENDIOLA
PERIODISTA

Cent vint anys després

Liceu.- Amb una bona Cio-Cio-San és molt difícil sortir decebut d'una *Madama Butterfly* i la soprano Lianna Haroutounian compleix amb escreix el requisit. La coproducció amb la Royal Opera House, per la seva banda, era prou coneguda. Un muntatge ja utilitzat en tres ocasions al Gran Teatre com a recipient de la coneguda i reconeguda tragèdia pucciniana, que és una manera de definir-la que sona a redundància i, per tant, no hi havia gaires possibilitats de sorpresa. Un decorat molt oriental, minimalista, que no molesta a la vista, però sí una mica a l'oïda, perquè un espai tan obert no ajuda ni poc ni gens a la labor dels cantants, la qual, per poc que es moguin sense projectar cap al pati de butaques, es perd per les bardisses. Si a sobre la direcció musical, magnífica, a càrrec de l'italià Giampaolo Bisanti, es caracteritza per la intensitat, la combinació pot fer que hi hagi alguns moments de descompensació que dificulti escoltar les veus dels protagonistes. Per acabar-ho de rematar amb la primera intervenció de la Butterfly, fora d'escena, queda clar que aquesta no era la millor opció ni escènica ni musical. Amb aquest mateix tarannà va transcórrer el primer acte, mancat de passió, fins i tot en el vehement i ardent duet final, *Vogliatemi bene*, que ja hauria de corprendre el respectable. Però tot plegat no superava la correcció i l'únic destacable era el director al capdavant de l'orquestra del Liceu lluint les seves millors gales. Tot va canviar de valent just al començament del segon acte, no sense l'ajuda inestimable i indispensable d'*Un bel dì vedremo*, capaç de tocar la fibra sensible del públic, fins aleshores una mica cop-piu.

El muntatge ja ha estat utilitzat tres vegades al Gran Teatre com a recipient de la coneguda tragèdia pucciniana. A. BOFILL

Decorat
Molt oriental, minimalista, que no molesta a la vista però sí a l'oïda

Semblava un altre muntatge, una altra producció, que va apujar fins a l'estratosfera dels sentiments. Lianna Haroutounian interpretava el personatge de meravella i el cantava millor, tot assolint la quadratura del cercle. Era Cio-Cio-San, era la *Madama Pinkerton, prego* quan rebia la visita Sharpless, ben interpretat per Damián del Castillo amb més color que potència, tot el contrari que el Benjamin Franklin Pinkerton de Jorge de León, que tampoc no va estar gens malament, entre d'altres perquè domina el tan odiós personatge, potser el del tenor més detestable de la història de l'òpera, que no és poc. Ben construït dramàticament i, per tant, eficaç el cor *A bocca chiusa*, marcador d'un dels punts d'inflexió de l'obra. Susuki, que també té un pes específic en la conclusió prou important, va ser per a una Ana Ibarra molt sòlida i capaç de transmetre tota la tendresa, dolor i tristesa que requereix el seu paper. Un goig per a una òpera que de ben segur es podria convertir, cent vint anys després, en himne del #Metoo.

Conservatori.- Studium va provar d'apujar una mica les prestacions artístiques de la seva formació dramatitzant les seves intervencions d'aquest *Viatge a Itàlia*, que començava amb Bellini i acabava amb el famós *Funiculi funicula*, de Luigi Denza, i sense estalviar l'*O sole mio* de rigor. Tot plegat no va funcionar. En primer lloc, perquè actuar no és fàcil, ni serveix qualsevol cosa, o qualsevol gest, fet de qualsevol manera per expressar de manera eficient el que es pretén. A partir d'aquí, la musica queda rere les disfresses. A més, un bon grapat de peces són tan conegudes i amb tan incomparables referències que sempre queden per davall. I si la referència dramàtica és la Berliner Philarmoniker de Simon Rattle i la seva *Passió*, no oblidem que al capdavant hi havia Peter Sellars i que cuida al màxim fins al mínim detall. Tot i així, molt correcte Antonio Aragón, de la mateixa manera que els músics, Ramon Andreu i Andreu Riera.

El Periódico de Catalunya
España
21/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 48.534 Ejemplares
Difusión: 39.364 Ejemplares
Cód: 123150528
Página: 52
ción: CULTURA Valor: 11.540,00 € Área (cm2): 331,3 Ocupación: 31,69 % Documento: 1/1 Autor: PABLO MELÉNDEZ-HADDAD BARCELONA Núm. Lectores: 396000

La emotiva Butterfly de Ainhoa Arteta

CRÓNICA La soprano regresa al Liceu en el papel de Cio-Cio San de la ópera de Puccini

PABLO MELÉNDEZ-HADDAD
BARCELONA

El estreno del reparto alternativo de esta reposición de la producción de la pucciniana *Madama Butterfly* firmada por Moshe Leiser y Patrice Caurier se frustró el pasado 13 de enero por partida doble a causa de la cancelación por enfermedad de ambos protagonistas. Tenor y soprano fueron entonces sustituidos y no ha sido hasta una semana más tarde que la pareja ha podido subir al escenario del Liceu. Se daba la circunstancia de que ese estreno no solo implicaba el debut local del ascendente tenor kosovar Rame Lahaj, sino también el de la soprano vasca Ainhoa Arteta como Cio-Cio San, un papel con el que llevaba soñando desde hace tiempo.

A esas expectativas se unía el regreso de Arteta al Liceu; la soprano española más mediática y popular no se privó y demostró su pasional enfoque del personaje, su dominio técnico y sus dotes dramáticas y expresivas, consiguiendo un triunfo rotundo ante unos entregados liceístas –se trataba del exigente público del abono del domingo de tarde– que disfrutaron con la diva española por excelencia. Una cantante demasiado ausente de los principales escenarios operísticos nacionales –junto al Liceu, el Real de Madrid y Les Arts de Valencia– o que, al igual que muchos cantantes nacionales de carrera internacional, quedan confinados al segundo reparto. Arteta dibujó una Butterfly fuerte y dramática y se le vio más cómoda en la segunda parte, con más control del *fiato* y un fraseo más concentrado. Sus nervios se hicieron evidentes en su entrada o en algunos sobreagudos, prefiriendo no cantar el del final del primer acto. Pero su prestación fue muy emotiva, con unos pianísimos fantásticos aportados en los momentos precisos.

GRAN TEATRE DEL LICEU

▸▸ Rame Lahaj y Ainhoa Arteta, ayer en 'Madama Butterfly'.

DEBUTANTE // Rame Lahaj, un tenor que triunfó en el concurso Operalia del 2016 y que ahora despega a nivel internacional, aportó una voz espléndida, amplia, timbrada y hermosa, brindando un convincente –y dramático– perfil de Pinkerton; lástima de esas impurezas al final del primer acto. La Suzuki de Justina Gringyte, debutante en el Liceu y en el papel, construyó un personaje muy eficaz, vocalmente cómoda y de adecuados movimientos.

Gabriel Bermúdez trajo desde Viena un Sharpless muy interiorizado, con una línea de canto notable y con todos los ingredientes para hacer creíble su personaje. Muy convincentes los comprimarios, nuevamente inaudibles los internos, muy concentrado y entregado el Coro y espléndida la labor de la Simfònica liceísta después de esas cuerdas nerviosas del comienzo bajo las órdenes de un teatral Giampaolo Bisanti. ■

La Vanguardia
España
22/01/19
Prensa: Diaria
Tirada: 75.397 Ejemplares
Difusión: 59.115 Ejemplares
Cód: 123174422
Página: 39
Sección: AGENDA Valor: 11.390,00 € Área (cm2): 359,5 Ocupación: 36,39 % Documento: 1/1 Autor: Núm. Lectores: 552000

LA AGENDA

La soprano vasca canta esta semana en el Liceu debutando en el papel de Cio-Cio San

Arteta, ahora sí

M. CHAVARRÍA Barcelona

Se la esperaba en cinco funciones de la producción de *Madama Butterfly* que este mes está reponiendo el Gran Teatre del Liceu, con dirección escénica de Moshe Leiser y Patrice Caurier, pero las dos primeras las canceló. La culpa era de una laringitis. Lo cierto es que se trataba de un debut importante en la carrera de la soprano Ainhoa Arteta, quien por primera vez daba vida a Cio-Cio San, la geisha que espera en vano el regreso del teniente de la Marina estadounidense que se casó con ella.

No es que se trate de su primera heroína pucciniana, pues la cantante vasca ya ha debutado en *Tosca* o *Manon Lescaut*, pero sí que ha habido por su parte un ansia especial por aprenderse el papel a la perfección. Con todo, de los días que Arteta tenía previsto protagonizar el segundo de los repartos programados –13, 16, 20, 22 y 29 de enero–, los primeros fue sustituida por la italiana Maria Teresa Leva.

El esperado debut llegó este lunes. Arteta posee una voz adecuada para el papel, en su vertiente más lírica con toques dramáticos. Pero probablemente será en las últimas dos funciones cuando pueda mostrarse madura a nivel expresivo y en la evolución dramática del personaje.

'MADAMA BUTTERFLY'
GRAN TEATRE DEL LICEU. 20 HORAS

La acompañan en este segundo reparto el tenor Rame Lahaj, en el papel de Pinkerton; el barítono Gabriel Bermúdez, como Sharpless, y la mezzosoprano Justina Gringyte interpretando a Suzuki. Recordemos que el maestro Giampaolo Bisanti se encarga de la dirección musical de esta reposición cuyo montaje fue coproducido a principios de este siglo por el Liceu y el Covent Garden.●

SI DESEA PUBLICAR UNA ACTIVIDAD EN ESTA PÁGINA O EN LA AGENDA DIGITAL DE LA VANGUARDIA, ENTRE Y CREE SU CUENTA EN: **WWW.LAVANGUARDIA.COM/AGENDA**

Barcelona

Presentación de 'Ruta al exilio'
Intervienen Antonio Trives, autor, y Pàcid Garcia-Planas, periodista de *La Vanguardia*. El libro se compone del relato oral de siete personas que describen sus situaciones desde que salieron de Siria, Afganistán o Irak hasta que llegan a Europa: vulneración de los derechos humanos, peligros, miedos, emociones...
La Lleialtat Santsenca
C/ Olzinelles, 31
A las 19.30 horas. Gratuito

Primeros auxilios
Charla teórica y práctica para dar a conocer los pasos que seguir ante una emergencia con niños, adquirir los conocimientos suficientes para reconocer situaciones de emergencia y ser capaces de actuar de forma rápida y eficaz.
Centre Cívic La Sedeta
C/ Sicilia, 321
De 10 a 11.30 horas. Gratuito

Nyam, nyam!
Concierto teatralizado a cargo de la compañía Daquidallà. Mezclando ingredientes inusuales, estos músicos tocarán ritmos y melodías de todo el mundo. El espectáculo va dirigido a los más pequeños.
Centre Cívic La Sedeta
C/ Sicilia, 321
De 17.30 a 19 horas. Gratuito

Charlas Gastronómicas
Conferencia de como Gallina Blanca se convirtió en GBFoods, compañía internacional con espíritu local. En cada charla habrá un obsequio para todos y el sorteo de una comida para dos personas en el restaurante La Gavina.
Centre Cívic Casa Golferichs.
Gran Vía de les Corts Catalanes, 491
De 18.30 a 19.30 horas. Gratuito

Ciclo de Conciertos de Grandes Conjuntos de l'Esmuc
Els concerts de la Cobla, l'Esmuc Jazz Project, la Banda Simfònica y el Conjunt d'Antiga de l'Esmuc se celebran este mes de enero. En concreto, el primero es el concierto de Cobla.
Edifici de L'Auditori
C/ Padilla, 155
De 19 a 20.30 horas. Gratuito

Girona

Lets (rock acústico)
Manuel Casadevall presenta su primer trabajo en solitario, que ofrece 13 temas propios, en catalán e inglés, que mezclan sonidos del soul, funk, rock y folk.
Centre Cívic Pla de Palau
C/ Saragossa, 27
A las 20 horas. Gratuito

Joan Fuster, una literatura para pensar
La charla expondrá la mirada lúcida sobre la realidad del escritor de Sueca, un autor que ha dejado una profunda huella en la cultura catalana.
Casa de Cultura
Plaça de l'Hospital, 6
A las 17.30 horas. Gratuito

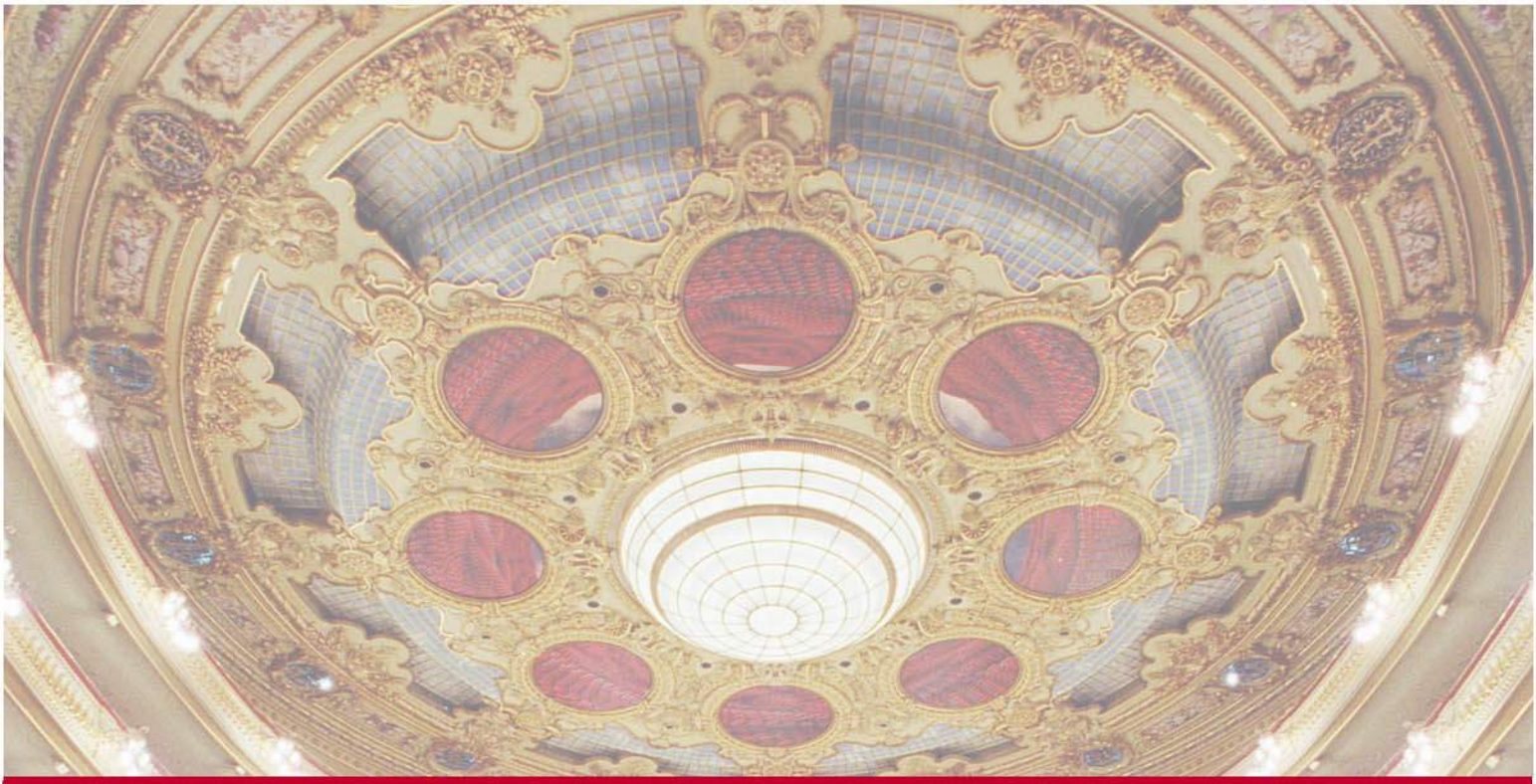

RADIO

Liceu Opera Barcelona

Fecha	Titular/Medio
14/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **CADENA SER - AQUI, AMB JOSEP CUNI - 07:39h - 00:02:29** #CULTURA. CATALUÑA. MADAME BUTTERFLY SE PRESENTA EN EL LICEU DE BARCELONA.
15/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **CADENA SER - AQUI, AMB JOSEP CUNI - 10:14h - 00:01:37** #CULTURA. CATALUÑA. LA OPERA 'MADAMA BUTTERFLY' VUELVE AL TEATRO DEL LICEU DE BARCELONA.
15/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **CADENA SER - AQUI, AMB JOSEP CUNI - 10:42h - 00:21:03** #CULTURA. CATALUÑA. ENTREVISTA A GISELA VILLAMAYOR, ESTUDIANTE DE CANTO LIRICO EN EL CONSERVATORIO DEL LICEU. LA OPERA 'MADAMA BUTTERFLY' VUELVE AL TEATRO DEL LICEU DE BARCELONA.
18/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **CADENA SER - HOY POR HOY - 10:30h - 00:00:28** #CULTURA. CATALUÑA. BARCELONA. PRESENTACION DE LA SOPRANA AINHOA ARTETA EN EL TEATRO DEL LICEO.
21/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **CADENA SER - AQUI, AMB JOSEP CUNI - 11:49h - 00:09:45** #CULTURA. ENTREVISTA A AINHOA ARTETA, SOPRANO. SE HABLA ACERCA DE LA EMOTIVA 'BUTTERFLY' DE AINHOA ARTETA, LA SOPRANO VASCA REGRESA AL LICEU, EN SU DEBUT EN EL PAPEL DE CIO-CIO SAN. EL ESTRENO DEL REPARTO ALTERNATIVO DE ESTA REPOSICION DE LA PRODUCCION DE LA PUCCINIANA 'MADAMA BUTTERFLY' FIRMADA POR MOSHE LEISER Y PATRICE CAURIER SE FRUSTRO EL PASADO 13 DE ENERO POR PARTIDA DOBLE A CAUSA DE LA CANCELACION POR ENFERMEDAD DE AMBOS PROTAGONISTAS. TENOR Y SOPRANO FUERON ENTONCES SUSTITUIDOS Y NO HA SIDO HASTA UNA SEMANA MAS TARDE QUE LA PAREJA HA PODIDO SUBIR AL ESCENARIO DEL LICEU.

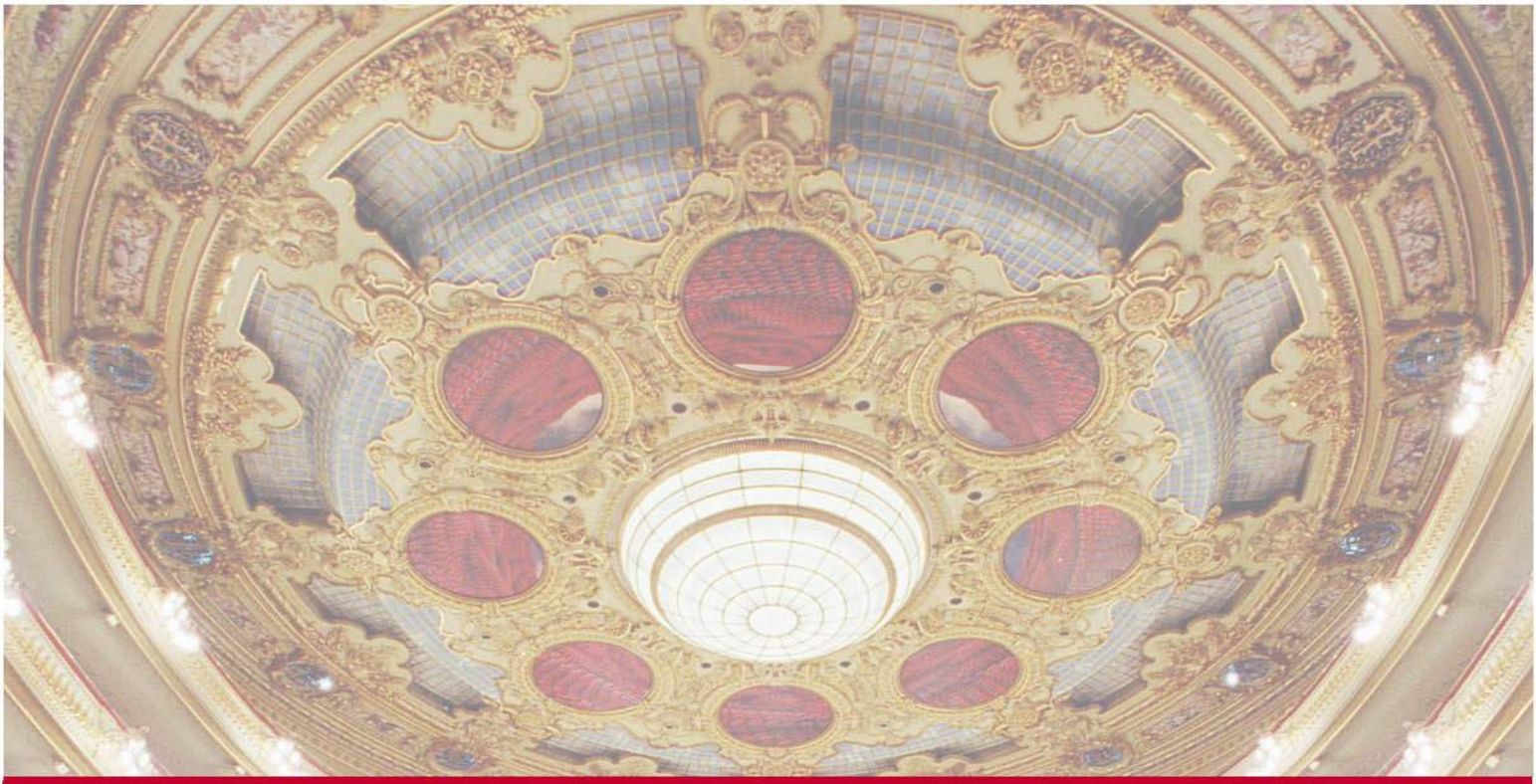

TELEVISIÓN

Liceu Opera Barcelona

Fecha	Titular/Medio
13/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **TELEVISION ESPAÑOLA 1 - TELED. FIN SEMANA 1 - 15:38h - 00:01:41** #CULTURA. AL GRAN TEATRE DEL LICEU VUELVE UNA DE LAS OPERAS MAS POPULARES DE PUCCINI: 'MADAMA BUTTERFLY'. LA SOPRANO LIANNA HAROUTOUNIAN DEBUTA EN EL ROL DE CIO-CIO SAN, UNO DE LOS MAS DIFICILES DE LA LIRICA. DECLARACIONES DE LIANNA HAROUTOUNIAN, SOPRANO; JORGE DE LEON, TENOR QUE INTERPRETA AL TENIENTE PINKERTON.

20/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **TELEVISIO DE CATALUNYA - TELENOTICIES CAP DE SETMANA VESPRE - 21:42h - 00:02:19** #CULTURA. CATALUNYA. AINHOA ARTETA DEBUTA EN EL ROLL DE 'MADAMA BUTTERFLY' EN EL LICEU DE BARCELONA. DECLARACIONES DE AINHOA ARTETA, SOPRANO.

21/01/19	**MADAMA BUTTERFLY** **TELEVISIO DE CATALUNYA - NOTICIES 3/24 - 06:19h - 00:02:15** #SOCIEDAD. CATALUÑA. PRESENTACION DEL MUSICAL 'MADAME BUTTERFLY' EN EL LICEO DE BARCELONA. DECLARACIONES DE AINHOA ARTETA, SOPRANO.

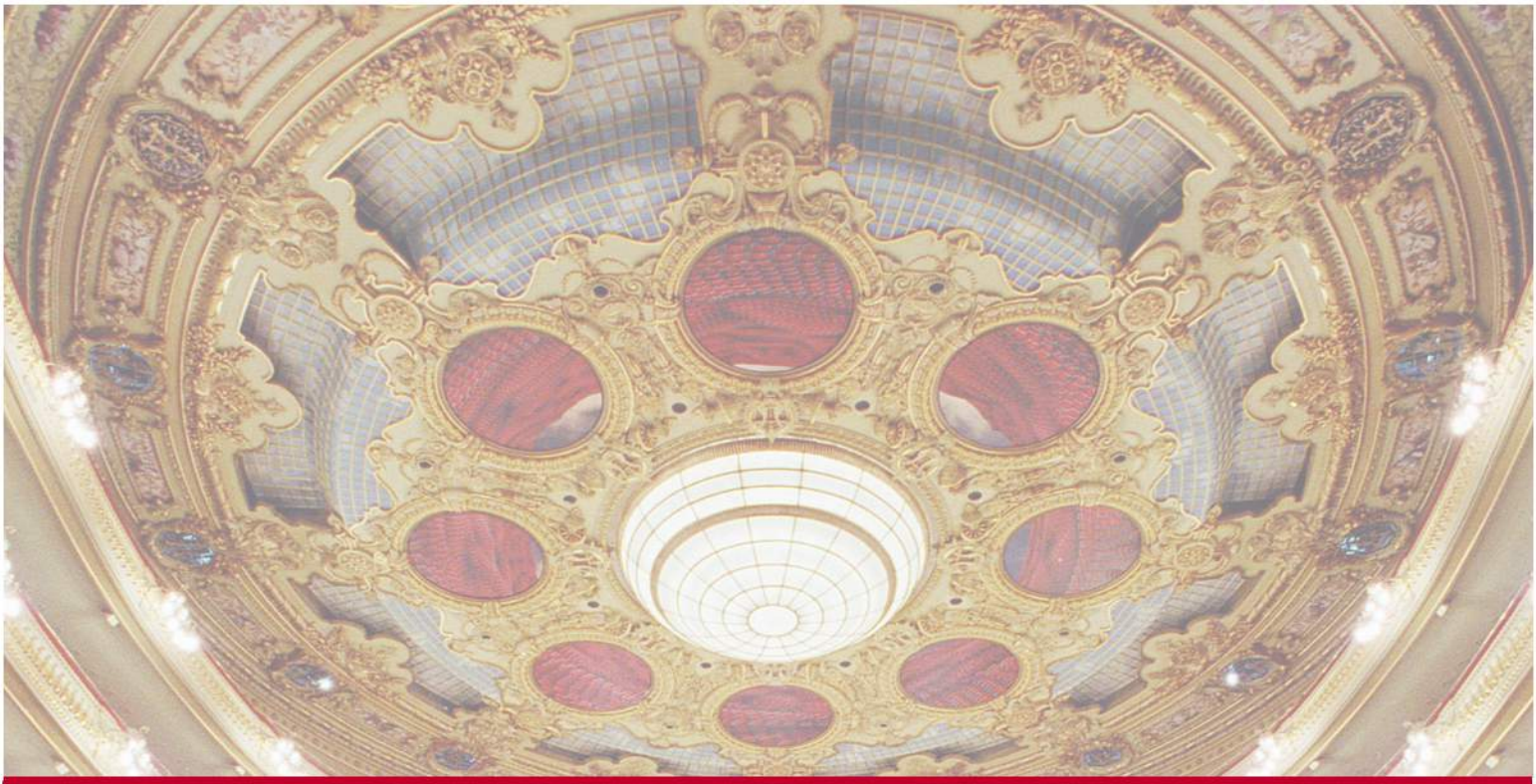

ONLINE

Liceu Opera Barcelona

ÍNDICE

MADAMA BUTTERFLY

Fecha	Titular/Medio	Pág.	Docs.
13/01/19	Una Madama Butterfly de puro llorar / La Vanguardia	27	2
13/01/19	Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària / Ara Cat	29	2
13/01/19	Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària / Ara Balears	31	2
13/01/19	La papallona pucciniana, de nou al Liceu / Núvol	33	2
13/01/19	La 'Madama Butterfly' de Puccini vuelve al Gran Teatre del Liceu / RTVE.es	35	1
13/01/19	Madama Butterfly: lirisme i colonialisme de la mà del millor Puccini / LA DAVALLADA D'ORFEU	36	2
14/01/19	Japonismo #MeToo / La Vanguardia	38	1
14/01/19	Grandísima Butterfly / El País	39	1
14/01/19	Sorpresa en el Liceu: María Teresa Leva, la soprano que no salía en ningún programa / EL ESPAÑOL	40	2
14/01/19	La triomfal tornada de 'Butterfly' al Liceu / Catclàssica.cat	42	1
14/01/19	La papallona pucciniana, de nou al Liceu / Catclàssica.cat	43	2
14/01/19	Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària / Catclàssica.cat	45	1
14/01/19	[C]rítica: : Giampaolo Bisanti dirige «Madama butterfly» de Puccini en el Teatro del Liceo de Barcelona / Codalario.com	46	2
14/01/19	El súmmun de lòpera / Diari Maresme	48	2
14/01/19	Madama Butterfly, Giacomo Puccini / Sonograma Magazine	50	1
14/01/19	Contam una Òpera: Madama Butterfly / Ajuntament de Rubi	51	1
21/01/19	- 156 - Òpera - MADAMA BUTTERFLY de Puccini (+) - Gran Teatre del Liceu - 2019.01.19 (temp. 18/19 - espectacle nº 114) / Voltar i Voltar per les Arts Escèniques	52	2
22/01/19	Madame Butterfly o la història d'una renúncia / Núvol	54	2

MADAMA BUTTERFLY

La Vanguardia
https://www.lavanguardia.com/cultura/20190113/454096958632/madama-butterfly-liceu-lianna-haroutounian.html
Dom, 13 de ene de 2019 00:45
Audiencia: 1.477.805 **Ranking:** 7
VPE: 8.689,49 **Página:** 1
Tipología: online

Una Madama Butterfly de puro llorar

Domingo, 13 de enero de 2019

La soprano Lianna Haroutounian enamora al público del Liceu como la desventurada Cio-Cio San Hay algo en Lianna Haroutounian que es muy de agradecer. A parte de su voz de soprano lírica spinto, que anoche en el Liceu se mostró con cuerpo, cremosa y sin fisuras, tiene algo que no siempre se encuentra en las intérpretes que dan vida a Madama Butterfly: esa capacidad de volverse minimal, de mostrar sus emociones muchas y muy intensas en ese tan transitado papel del repertorio operístico sin que la gestualidad arruine al personaje. Y no estaba claro, al inicio del primer acto, que no sobreactuara, estilo novia pizpireta. Esta reposición del montaje minimal de Moshe Leiser y Patrice Caurier, que ya es un valor seguro del fondo de armario del Liceu y también de la Royal Opera House, deja la puerta abierta en momentos dados a un acting poco oriental. Pero la soprano armenia fue encontrando el ademán de la dulce e ingenua adolescente Cio-Cio San, la pobre geisha de Nagasaki que por amor al impresentable teniente Pinkerton de la marina estadounidense, renuncia a su familia y a la sociedad. Para en definitiva acabar abandonada. Puccini no deja lugar a dudas sobre la crueldad que se ejerce sobre la tierna mariposa, la inocencia, el amor. Una crueldad tanto personal como social y política, pues Pinkerton tiene abonado el terreno para cosificar y explotar a una niña, hasta el punto de arrancarle a su hijo y llevárselo con su nueva esposa la americana, la que cuenta para él a Occidente, por el futuro del niño. Este título de Puccini es siempre tremente eficaz. El éxtasis musical estaba servido. Y como no puede ser de otro modo cuando Madama Butterfly está bien interpretada, el llanto se apoderó de la audiencia. O de parte de ella, porque a la ópera no se viene llorado de casa. Al contrario, toda liberación tiene lugar aquí. Ya en la primera aria de Cio-Cio San, Un vel di vedremo, cuando describe, feliz, sus horas de espera por el regreso de Pinkerton, atisbando cualquier navío que llega a lo lejos, el público irrumpió en la primera de las ovaciones. Pero la desventura de Cio-Cio San no tiene límites. Y cuando se desengaña, simplemente se suicida, para hijo mio, que no te duela el abandono de tu madre cuando estés en el país del sol poniente. Psicoanálisis de pote, si ustedes quieren, pero muy efectivo. Todas las desdichas habidas y por haber se sanan escuchando y viendo esta tragedia de Puccini. Notable Jorge de León, en ese lamentable papel de Pinkerton. Y extraordinario Giampaolo Bisanti en el podio, con una Simfònica del Liceu que de repente parece haber sido diseñada para Puccini. Suzuki tuvo momentos hermosísimos en la voz de Ana Ibarra, y

La Vanguardia
https://www.lavanguardia.com/cultura/20190113/454096958632/madama-butterfly-liceu-lianna-haroutounian.html
Dom, 13 de ene de 2019 00:45
Audiencia: 1.477.805 **Ranking:** 7
VPE: 8.689,49 **Página:** 2
Tipología: online

Sharpless logró el contrapunto de nobleza americana en el barítono Damián del Castillo. En total, ocho minutos de aplausos con la sala puesta en pie. No empieza mal el año. Se encontraban ayer, en el Liceu, Artur Mas y Xavier Trias, así como dos conselleres, Laura Borràs y Ester Capella, y el comisionado de Cultura del Ayuntamiento de Barcelona, Joan Subirats. En los pasillos y durante el descanso, se hablaba, eso sí, a partes iguales de Butterfly y de la designación de . Una elección celebrada por la mayoría, no sin pesar: Christina Scheppelmann dejará una ausencia y vacío. Mientras, disfrutemos de ella.

Ara Cat
https://www.ara.cat/cultura/Lianna-Haroutounian-Madama-Butterfly-rutinaria_0_2160984065.html
Dom, 13 de ene de 2019 14:23
Audiencia: 146.857 **Ranking:** 6
VPE: 837,08 **Página:** 1
Tipología: online

Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària

Domingo, 13 de enero de 2019

Madama Butterfly GRAN TEATRE DEL LICEU 12 de gener Un dels grans cavalls de batalla del repertori en un muntatge funcional i amb un repartiment homogeni: aquesta és la fórmula triada pel Liceu per encetar lany amb 'Madama Butterfly', un títol que necessita de manera imperiosa una protagonista capaç de sostenir sobre les seves espatlles tot el pes dramàtic daquesta obra mestra de Puccini. Lianna Haroutounian ho va aconseguir amb una interpretació que va anar a més durant la representació. La veu té la consistència necessària per capejar els moments dorquestració més densa, amb un agut fàcil i un centre sòlid, però en el primer acte una capacitat més gran per deixar flotar el so no hauria estat sobrera, i més tenint en compte la concepció infantil dels primers estadis del viacrucis de Cio-Cio San (cert, el personatge té 15 anys confessats). A partir de lacte segon, la soprano armènia va dotar de la necessària intensitat el seu cant, fins a una mort que, condició 'sine qua non' per a lèxit de lobra, va ser justament devastadora. En aquest bon debut al teatre, Haroutounian va estar acompanyada pel Pinkerton conegut de Jorge de León. Sense ser el súmmum de la ductilitat, el cant del tenor canari ofereix ara més matisos, tot i que limpacte continua basant-se en una veu lluminosa dun calibre inhabitual en els temps que corren, amb una espectacular trompeteria al terç superior que De León explota sense tallar-se ni un pèl. Damián del Castillo va ser un Sharpless frasejat amb noblesa i les necessàries dosis de compassió cap a la dissortada protagonista, les mateixes que va mostrar la Suzuki dAna Ibarra, ben compenetrada amb la seva mestressa en el duo de les flors. El tremolós Goro de Christophe Mortagne va encapçalar un massa irregular equip de comprimaris. Giampaolo Bisanti va comptar amb un bon rendiment de lorquestra (el cor va complir en les seves limitades intervencions) per traduir de manera plausible la sumptuositat de la partitura de Puccini, tant en els detalls pintorescos com en els esclats dramàtics i els efluvis lírics. A la seva batuta, tanmateix, li va mancar una mirada global que li permetés integrar els bons moments aïllats dins dun discurs global, circumstància a la qual cal afegir certa tendència a lefectisme, ja fossin alguns temps extrems (per lents o ràpids) o un acord final allargat de cara a la galeria. Gilles Rico signa la reposició del muntatge de Moshe Leiser i Patrice Caurier, una proposta que ofereix escassos estímuls a la vista i a la neurona. En ledició 2019, el tràfic de personatges a lacte primer era més maldestre, i no hi ha manera deliminar el soroll molest del motor que mou el teló. Com al Covent Garden saben millor que al Liceu,

Ara Cat
https://www.ara.cat/cultura/Lianna-Haroutounian-Madama-Butterfly-rutinaria_0_2160984065.html
Dom, 13 de ene de 2019 14:23
Audiencia: 146.857 **Ranking:** 6
VPE: 837,08 **Página:** 2
Tipología: online

és una daquelles produccions rutinàries, ideals per a la desfilada, amb el mínim dassajos, de repartiments canviants, amb la qual cosa tot depèn dels cantants de torn. Lianna Haroutounian va complir amb la seva part.

Ara Balears
https://www.arabalears.cat/cultura/Lianna-Haroutounian-Madama-Butterfly-rutinaria_0_2160984065.html
Dom, 13 de ene de 2019 14:27
Audiencia: 9.260 **Ranking:** 5
VPE: 52,77 **Página:** 1
Tipología: online

Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària

Domingo, 13 de enero de 2019

La soprano armènia encapçala un repartiment homogeni Madama Butterfly GRAN TEATRE DEL LICEU 12 de gener Un dels grans cavalls de batalla del repertori en un muntatge funcional i amb un repartiment homogeni: aquesta és la fórmula triada pel Liceu per encetar lany amb 'Madama Butterfly', un títol que necessita de manera imperiosa una protagonista capaç de sostenir sobre les seves espatlles tot el pes dramàtic daquesta obra mestra de Puccini. Lianna Haroutounian ho va aconseguir amb una interpretació que va anar a més durant la representació. La veu té la consistència necessària per capejar els moments dorquestració més densa, amb un agut fàcil i un centre sòlid, però en el primer acte una capacitat més gran per deixar flotar el so no hauria estat sobrera, i més tenint en compte la concepció infantil dels primers estadis del viacrucis de Cio-Cio San (cert, el personatge té 15 anys confessats). A partir de lacte segon, la soprano armènia va dotar de la necessària intensitat el seu cant, fins a una mort que, condició 'sine qua non' per a lèxit de lobra, va ser justament devastadora. En aquest bon debut al teatre, Haroutounian va estar acompanyada pel Pinkerton conegut de Jorge de León. Sense ser el súmmum de la ductilitat, el cant del tenor canari ofereix ara més matisos, tot i que limpacte continua basant-se en una veu lluminosa dun calibre inhabitual en els temps que corren, amb una espectacular trompeteria al terç superior que De León explota sense tallar-se ni un pèl. Damián del Castillo va ser un Sharpless frasejat amb noblesa i les necessàries dosis de compassió cap a la dissortada protagonista, les mateixes que va mostrar la Suzuki dAna Ibarra, ben compenetrada amb la seva mestressa en el duo de les flors. El tremolós Goro de Christophe Mortagne va encapçalar un massa irregular equip de comprimaris. Giampaolo Bisanti va comptar amb un bon rendiment de lorquestra (el cor va complir en les seves limitades intervencions) per traduir de manera plausible la sumptuositat de la partitura de Puccini, tant en els detalls pintorescos com en els esclats dramàtics i els efluvis lírics. A la seva batuta, tanmateix, li va mancar una mirada global que li permetés integrar els bons moments aïllats dins dun discurs global, circumstància a la qual cal afegir certa tendència a lefectisme, ja fossin alguns temps extrems (per lents o ràpids) o un acord final allargat de cara a la galeria. Gilles Rico signa la reposició del muntatge de Moshe Leiser i Patrice Caurier, una proposta que ofereix escassos estímuls a la vista i a la neurona. En ledició 2019, el tràfic de personatges a lacte primer era més maldestre, i no hi ha manera deliminar el soroll molest

Ara Balears
https://www.arabalears.cat/cultura/Lianna-Haroutounian-Madama-Butterfly-rutinaria_0_2160984065.html
Dom, 13 de ene de 2019 14:27
Audiencia: 9.260 **Ranking:** 5
VPE: 52,77 **Página:** 2
Tipología: online

del motor que mou el teló. Com al Covent Garden saben millor que al Liceu, és una daquelles produccions rutinàries, ideals per a la desfilada, amb el mínim dassajos, de repartiments canviants, amb la qual cosa tot depèn dels cantants de torn. Lianna Haroutounian va complir amb la seva part.

Núvol
https://www.nuvol.com/noticies/la-papallona-pucciniana-de-nou-al-liceu/
Dom, 13 de ene de 2019 17:56
Audiencia: 7.099 **Ranking:** 5
VPE: 40,46 **Página:** 1
Tipología: online

La papallona pucciniana, de nou al Liceu

Domingo, 13 de enero de 2019

El Gran Teatre del Liceu torna a reposar una producció ja coneguda (potser massa) al teatre de La Rambla barcelonina: una Madama Butterfly molt digna i correcta, però poca cosa més. Puccini és lartífex de lapoteosi del melodrama. Sense recursos fàcils i gratuïts, però aplicant sempre una fórmula genial a totes i cadascuna de les seves òperes, el compositor italià va aconseguir construir uns relats amb un farcit inqüestionable: passions al límit, personatges creïbles i un discurs musical basat en una harmonia de gran saviesa i en unes melodies que heretaven la gran tradició del cant italià, sense oblidar les primeres grans aportacions que el segle XX i sobretot des de Centreeuropa- començava a fer al llenguatge musical. Estrenada el 1904 a La Scala de Milà amb un fracàs estrepitós que obligaria Puccini a revisar la partitura-, Madama Butterfly és un dels millors exemples que ajuden a entendre el compositor de Lucca en tota la seva integritat. Tot plegat, amb lafegit duns recursos musicals que evoquen un Japó real, creïble verista, en definitiva- gràcies a uns referents directes als que Puccini va tenir accés durant la gestació de lobra mitjançant enregistraments sonors fruit de recerques etnomusicològiques, i amb un procediment que vint anys més tard repetiria per pintar amb sonoritats precises el món xinès de la pòstuma Turandot . En el cas de Madama Butterfly , ens trobem davant dun relat basat en fets reals cruel i despietat, que sabat com lagulla dun entomòleg sobre les fràgils ales de la papallona Cio-Cio San, un personatge extraordinàriament cisellat per la ploma magistral de Puccini. La geisha japonesa esdevé, a mans del músic italià, una dona que passa de la ingenuïtat a la plena assumpció de la maduresa; de la innocència a la consciència de lhonor arrabassat; de la submissió a la presa de decisions fins a les últimes conseqüències, i que culmina amb el suïcidi ritual propi de la cultura nipona. Ella és la protagonista absoluta i es diria exclusiva- duna de les millors òperes del segle XX. Al seu voltant, papallonegen mai millor dit- personatges deliberadament desdibuixats, a excepció de Pinkerton, de qui es subratllen larrogància al primer acte i la covardia passiva al tercer. No hi pot haver, doncs, una Madama Butterfly sense una bona Cio-Cio San, i el Liceu, que ha presentat per quarta vegada (temporada 2005/06 i dues vegades la 2012/13) la coproducció feta amb el Covent Garden, ha comptat en aquesta ocasió amb Lianna Haroutounian per al rol titular. Un veritable encert, perquè la interpretació de la soprano dorigen armeni és senzillament magistral.

Núvol
https://www.nuvol.com/noticies/la-papallona-pucciniana-de-nou-al-liceu/
Dom, 13 de ene de 2019 17:56
Audiencia: 7.099 **Ranking:** 5
VPE: 40,46 **Página:** 2
Tipología: online

Se li podria retreure un excés de contenció al primer acte, amb un Vogliatemi bene una mica distant, però el segon i tercer actes van demostrar que estem davant duna gran artista, de color i timbre preciosos, expressivitat ben treballada i tècnica immaculada. Ja coneixíem el Pinkerton de Jorge de León , un tenor que es caracteritza per una vocalitat estentòria, que ocasionalment demana una mica més de control. Nhi va haver, al servei dun rol ingrat i antipàtic, ben servit pel cantant canari que, si bé no és un exemple de delicadesa ni de cant matisat i pulcre, ho sap donar tot a lescenari. Ana Ibarra és una cantant de qui vam seguir la seva carrera incipient en un Liceu que li va oferir diverses oportunitats fa uns quinze anys. Levolució de la mezzosoprano espanyola que va iniciar les seves passes com a soprano- és notable, però la seva Suzuki no passarà a la història, perquè a la veu li falta una mica de presència, sobretot a les poques escenes que té al marge de Cio-Cio San. Timbre noble, fraseig aristocràtic i aplom escènic van ensenyorir-se del Sharpless de Damián del Castillo , que va saber donar al cònsol nord-americà el revestiment i la noblesa que caracteritzen un personatge que, sense ser Scarpia, és un veritable regal per als barítons lírics. Bona galeria de secundaris (especialment el Yamadori d Isaac Galán i loncle bonze de Felipe Bou van acabar de quadrar la resta del repartiment, sense oblidar el Goro de Christophe Mortagne , que no ens va fer oblidar els intèrprets de casa amb què el Liceu havia comptat en altres ocasions per ficar-se a la pell de lalcavot. Giampaolo Bisanti és un bon concertador i, tot i una sonoritat massa seca de la corda en el passatge fugat del curt preludi inicial, va saber dotar amb el punyent dramatisme el segon i tercer actes de lòpera, sense carregar en excés les tintes però sempre amatent al dramatisme exigit a la partitura. Lorquestra va respondre bé a una partitura que coneix prou bé, mentre que la secció coral reservada al primer acte i al cor de pescadors a boca tancada al final del segon van complir amb lexpedient. Tot plegat en el context duna producció molt, massa coneguda al Liceu, deguda a lexperimentada mà del binomi que formen Moshe Leiser i Patrice Caurier i que darrerament ha sortit en un DVD (Opus Arte) enregistrat al Covent Garden, coproductor de lespectacle. Lacció escènica és pulcra i la contenció escenogràfica permet concentrar-se en el perfil dels personatges. Sense brillar però amb molta correcció. Dit duna altra manera: aquesta Madama Butterfly semmarca perfectament en la inèrcia en què sha instal·lat el Liceu: tot bastant correcte, propi duna disciplina assumida sobre unes regles del joc basades en la contenció econòmica i poca cosa més. La popularitat del títol puccininià, amb tota la seva càrrega emotiva i melodramàtica, i un repartiment molt correcte i amb algun nom propi que despunta fan la resta. La pregunta que caldria fer-se és si amb això nhi ha prou per fer del Liceu un dels teatres membres de la primera lliga europea. I la resposta és fàcilment deduïble: estem lluny, molt lluny de la Champions.

RTVE.es
http://www.rtve.es/alacarta/videos/telediario/madama-butterfly-puccini-vuelve-gran-teatre-del-liceu/4937258/
Dom, 13 de ene de 2019 18:41
Audiencia: 1.148.841 **Ranking:** 7
VPE: 8.409,51 **Página:** 1
Tipología: online

La 'Madama Butterfly' de Puccini vuelve al Gran Teatre del Liceu

Domingo, 13 de enero de 2019

Al Gran Teatre del Liceu vuelve una de las óperas más populares de Puccini: Madama Butterfly , una de las obras más representadas de la historia y que aborda temas muy vigentes como el machismo de Pinkerton, el protagonista.

LA DAVALLADA D'ORFEU
https://ladavalladadorfeu.wordpress.com/2019/01/13/madama-butterfly-lirisme-i-colonialisme-de-la-ma-del-millor-puccini/
Dom, 13 de ene de 2019 22:23
Audiencia: 1.000 **Ranking:** 2
VPE: 1,00 **Página:** 1
Tipología: blogs

Madama Butterfly: lirisme i colonialisme de la mà del millor Puccini

Domingo, 13 de enero de 2019

Basada en lobra homònima del dramaturg nord-americà David Belasco i amb llibret dels col·laboradors habituals de Giacomo Puccini, Giuseppe Giacosa i Luigi Illica, Madama Butterfly (1904) ens narra la història duna geisha japonesa, Cio-Cio San (papallona/butterfly en japonès), que renuncia als seus principis (religió, costums i família) per lamor dun oficial de la marina nord-americana: Benjamin Franklin Pinkerton. Després de casar-shi i deixar-la embarassada, Pinkerton sen va a servir a la marina i torna al Japó tres anys després, però casat de debò amb una nord-americana. Tanmateix, en assabentar-se que la seva dona japonesa havia tingut un fill seu, l'oficial americà vol endur-se el nen als Estats Units amb la seva nova esposa. Cio-Cio San accepta la proposta per al bé del nen, ja que en veure la falsedat de lamor de Pinkerton opta per suïcidar-se.Butterfly és una heroïna innocent, però duna força i fermesa extraordinàries. Les terribles conseqüències de la seva ingenuïtat fan que renunciï a tot el que té per llançar-se als braços dun ésser que ella creia que pertanyia a una cultura superior, però que en realitat la considerava, com al seu poble, de segona categoria. En aquest sentit, lobra representa un atac a la mentalitat imperialista dels Estats Units, a la clara idea de superioritat nord-americana sobre els nadius dels països més pobres, com era el Japó de començaments de segle XX. Tot i que Pinkerton no va actuar amb premeditació ni mala fe explícita al final de lòpera pren consciència de les seves accions i es penedeix del dolor que ha causat, el seu imperialisme inconscient acaba igualment destruint la ingenuïtat nadiua representada per la fidel esposa japonesa.El representant més famós de lescola verista, Giacomo Puccini, és un autor dun lirisme profund darrel plenament romàntica que sap impregnar algunes de les seves òperes delements exòtics. Aquests elements, però, no són només detalls musicals anecdòtics, sinó que nabasten la composició, la melodia, lharmonia, el ritme i la instrumentació. Així, per exemple, el compositor no té cap problema per recórrer a lescala pentatònica de la música japonesa que té cinc tons en comptes de set per crear musicalment determinades atmosferes necessàries per al verisme del drama, tal com succeeix en el primer acte, quan es casen Pinkerton i Cio-Cio San. De fet, lobra té molts moments musicals inoblidables, començant per una curiosa fuga en la breu obertura de lòpera, passant per duos extraordinaris, com el damor entre Pinkerton i

Butterfly al final del primer acte (Vogliatemi bene, un bene piccolino), el duo de les flors (amb efluvis de vals) entre Cio-Cio San i Suzuki, on la geisha li manifesta a la seva donzella lalegria per la tornada del seu estimat, o la bella i suggeridora intervenció del cor de pescadors a bocca chiusa del primer acte. Tot plegat sense oblidar la famosíssima ària Un bel di vedremo, en què Butterfly proclama ingènuament una fe absoluta en la fidelitat del seu marit, o la breu però preciosa ària de Pinkerton del darrer acte, Addio, fiorito asil, moment en què loficial mostra el penediment pel dolor que ha causat a Butterfly. I lemotiu final, duna gran intensitat dramàtica, vocal i orquestral, quan Cio-Cio San sacomiada del seu fill just abans de suïcidar-se (Tu? Tu? Piccolo iddio! Va. Gioca, gioca!).El muntatge que enguany arriba al Gran Teatre del Liceu és una coproducció del teatre barceloní amb el ROH Covent Garden que es va estrenar el 2017 a Londres. La sòbria i elegant posada en escena de Moshe Leiser i Patrice Caurier anirà acompanyada en aquesta ocasió de la direcció musical de Giampaolo Bisanti, a qui ja vam veure dirigir lOrquestra del Gran Teatre del Liceu fa tres estius al Festival de Perelada amb Turandot, del mateix Puccini, o a linici de la temporada 2016-2017 dirigint Macbeth de Verdi.Pel que fa als cantants, el rol de Butterfly és molt complicat, ja que lexigència vocal demana duna soprano lírica-spinto que arribi fins al re agut (re5) i que alhora bregui amb la potència orquestral pucciniana; daltra banda, des dun punt de vista dramàtic cal remarcar que el personatge comença essent una nena de quinze anys i acaba convertida en una dona madura disposada a defensar el seu honor per mitjà de lúnica opció honorable que li queda en no poder conservar ni marit ni fill: el suïcidi. Aquest doble repte líric i dramàtic lacararà la magnífica soprano armènia Lianna Haroutounian i en el segon cast ho farà la basca Ainhoa Arteta: una sòlida garantia en tots dos casos. Pel que fa al rol de Pinkerton, per fi gaudirem del gran Jorge de León en un primer paper al Liceu (recordem que la temporada passada va ser el segon Andrea Chénier després de lesperat debut operístic de Jonas Kaufmann en el teatre barceloní). Lex-soprano valenciana ara mezzosoprano Ana Ibarra assumirà el rol de Suzuki i el baríton Damián del Castillo, el del cònsol Sharpless. La resta del repertori el componen Christophe Montagne, Isaac Galán i Felipe Bou en els rols de Goro, Yamadori i loncle Bonze, respectivament.

La Vanguardia
https://www.lavanguardia.com/edicion-impresa/20190114/454116430199/japonismo-metoo.html
Lun, 14 de ene de 2019 00:27
Audiencia: 1.477.805 **Ranking:** 7
VPE: 8.689,49 **Página:** 1
Tipología: online

Japonismo #MeToo

Lunes, 14 de enero de 2019

Madama ButterflyIntérpretes: Lianna Haroutounian (Cio-Cio-San), Jorge de León (B.F. Pinkerton), Ana Ibarra (Suzuki), Damián del Castillo (Sharpless), Christophe Mortagne(Goro), Isaac Galán (Yamadori), Felipe Bou (Bonzo), Mercedes Gancedo (Kate Pinkerton). Orquesta Sinfónica y Coro del Gran Teatre del Liceu. Dir. coro: Conxita García. Dir. musical: Giampaolo Bisanti. Dir. escénica: Moshe Leiser y Patrice CaurierProducción: Gran Teatre del ...Iniciar sesión

El País
https://elpais.com/ccaa/2019/01/13/catalunya/1547414518_302516.html
Lun, 14 de ene de 2019 01:22
Audiencia: 3.964.752 **Ranking:** 7
VPE: 27.713,62 **Página:** 1
Tipología: online

Grandísima Butterfly

Lunes, 14 de enero de 2019

El Liceo vibra con el debút de la soprano Lianna Haroutounian y la apasionada dirección de Giampaolo Bisanti El Liceo ofrece, por tercera vez, el montaje de Madama Butterflyque estrenó en 2006, discreta y bien amortizada coproducción con el Covent Garden de Londres firmada con escaso ingenio teatral por Moshe Leiser y Patrice Caurier. Funciona de maravillas el tirón de Giacomo Puccini en la taquilla, con entradas agotadas en las diez funciones programadas hasta el 29 de enero. MADAMA BUTTERFLY De Giacomo Puccini. Lianna Haroutounian, Jorge de León, Damián del Castillo, Ana Ibarra, Christophe Mortagne, Isaac Galán, Felipe Bou. Coro y Orquesta Sinfónica del Gran Teatro del Liceo: Dirección musical: Giampaolo Bisanti. Dirección de escena: Moshe Leiser y Patrice Caurier. Reposición: Gilles Rico. Coproducción de la Royal Opera House, Covent Garden de Londres y el Liceo. Liceo. Barcelona, 12 de enero. El espectáculo, de corte clásico, es teatralmente flojo y previsible; la emoción se dispara con la extraordinaria actuación, en su debú liceista, de la soprano armenia Lianna Haroutounian, grandísima Cio-Cio San que entusiasmó al público bajo la apasionada dirección de Giampaolo Bisanti. Ambientada en un decorativo y típico Japón de postal con vistas al puerto de Nagasaki incluidas, la funcional puesta en escena está tan pegada a los tópicos que se olvida nada más salir del teatro. La emoción brota en el foso, con la brillante dirección de Bisanti, que obtiene una intensa respuesta de la orquesta. Atento al colorido y las sutilezas de la opulenta orquestación, el director italiano da relieve a la vena melódica pucciniana sin sobrecarga de azúcar. El peso orquestal ahoga algunas voces, pero es que, sin medios vocales sólidos y bien proyectados, la barrera orquestal en Puccini pasa factura. Haroutounian llevó las riendas del drama con una voz bella, plena, rica en matices y firme en los agudos. Su interpretación de Cio-Cio San, emotiva y sincera, transmite la angustia, el sufrimiento y la grandeza de la desdichada geisha con gran presencia escénica y desbordante expresividad. El sobrecogedor final, que es también la escena teatral mejor resuelta del montaje, fue memorable. Buen elenco, con mayoría de cantantes españoles. En el odioso papel de Pinkerton, el tenor canario Jorge de León impresiona con una voz de generoso caudal y agudos potentes; el fraseo es poco refinado y el canto poco variado, pero la materia vocal es espectacular. De contenido y noble fraseo, el barítono andaluz Damián del Castillo ofrece un Sharpless muy lírico, no siempre audible. Musical, sincera en la expresión y con instinto dramático, la mezzosoprano valenciana Ana Ibarra como muy notable Suzuki. El elenco cuenta con el bien cantado y refinado Goro del tenor francés Christophe Mortagne también en su debú en el Liceo y las acertadas caracterizaciones del barítono aragonés Isaac Galán (Príncipe Yamadori) y el bajo madrileño Felipe Bou (Tío Bonzo), aunque el fragor orquestal no les pone las cosas fáciles. Cumple el coro del Liceo en una escena a bocca chiusa de gran efecto.

EL ESPAÑOL
https://www.elespanol.com/cultura/escena/20190114/sorpresa-liceu-maria-teresa-leva-no-programa/368463287_0.html
Lun, 14 de ene de 2019 09:17
Audiencia: 554.209 **Ranking:** 7
VPE: 2.926,22 **Página:** 1
Tipología: online

Sorpresa en el Liceu: María Teresa Leva, la soprano que no salía en ningún programa

Lunes, 14 de enero de 2019

La soprano italiana despunta con una gran ovación en el Liceu Madama Butterfly como sustituta de Ainhoa Arteta, afligida por una faringitis. Se estrena sin sufrir, pero haciendo sufrir (como manda el papel), en el rol de Cio-Cio-San del drama operístico por excelencia y en el teatro barcelonés. Su nombre no aparecía en ningún programa. Todo el papel de la soprano María Teresa Leva (Reggio Calabria, 1987) en Madama Butterfly, uno de los grandes dramas de Giacomo Puccini, se situaba fuera del escenario porque no estaba previsto que cantase. El Liceu de Barcelona programó dos repartos para las 10 funciones de la célebre ópera. Al frente del primero estaba la soprano armenia Lianna Haroutounian. La española Ainhoa Arteta encabezaba el segundo. Pero Arteta, uno de los reclamos mediáticos de la obra, anuló hace días su presencia con la justificación de que padece una laringitis. Y así, este domingo, Leva se incorporó al elenco y salió al escenario para encarnar a uno de los personajes más sufridos de la historia de la lírica. Nunca antes había encarnado a Cio-Cio-San, la geisha víctima de la manipulación y el capricho de Pinkerton, teniente de la Marina americana. Nunca antes había cantado en el Liceu. Los teatros de ópera están acostumbrados a este tipo de situaciones. Los repartos se eligen con meses o, muy a menudo, años de antelación. Cuando llega el momento, puede pasar de todo. Que el cantante ya no tenga la voz que cautivó al director artístico, que no tenga el papel lo suficientemente preparado o que, como en este caso, se ponga enfermo. Cambios de última hora Cuando la función tiene más de un reparto, el cantante que encarna al personaje en uno de ellos puede suplir al ausente si las exigencias del personaje le permiten hacer el esfuerzo con garantías. Así ocurrió este domingo con Jorge de León , del primer reparto, que sustituyó a Rame Lahaj como el oficial Pinkerton en el segundo. En otras ocasiones, tan solo hay unos días (a veces unas angustiosas horas) para plantar al sustituto en el escenario y rezar para que, sin los ensayos ni el concepto escénico interiorizado, encaje más o menos. En estas ocasiones puede pasar cualquier cosa . Para ejemplos, el de la recientemente fallecida Montserrat Caballé , que en 1965 sustituyó a la soprano Marilyn Horne en el Carnegie Hall de Nueva York. Caballé llevaba ya una década cantando, pero ese día cambió su carrera. El público la ovacionó durante 20 minutos. De ahí, al estrellato. Leva recibió en los saludos un contundente aplauso del público del Liceu , a menudo bastante exigente y al que también le gustó mucho la Suzuki interpretada por Justina Gringyte. La interpretación de la protagonista fue correcta en lo técnico y excelsa en lo dramático. Logró muchos de

EL ESPAÑOL
https://www.elespanol.com/cultura/escena/20190114/sorpresa-liceu-maria-teresa-leva-no-programa/368463287_0.html
Lun, 14 de ene de 2019 09:17
Audiencia: 554.209 **Ranking:** 7
VPE: 2.926,22 **Página:** 2
Tipología: online

los momentos punzantes con los que Puccini riega la partitura. De menos a más, Leva se puso en las manos del director de la orquesta, Giampaolo Bisanti, con quien se coordinó con eficacia. Daba la sensación de que Leva, que encarna en Italia roles principales desde que en 2013 gan ase el concurso Ottavio Ziino en Roma , llevase años esperando el momento, aunque también dejó la sensación de que aún tiene mucho más que ofrecer. La soprano italiana estuvo en su sitio en todo momento, con una voz redonda, no demasiado grande y con control de la tesitura. El público prorrumpió en aplausos ante la casi mística ária Un bel di vedremo (Un hermoso día veremos) , en el que Cio-Cio-San relata, casi enajenada y tres años después de ser abandonada por su amante, cómo imagina un reencuentro que todos a su alrededor dan por imposible. La interpretación de ese momento estelar, a comienzos del segundo acto, fue sobria pero hizo que el público no echase de menos a Arteta. La soprano inesperada se crece en los momentos más tétricos de la obra, en especial a medida que se presagia el desenlace. En la ópera, Leva demostró que, cuando Butterfly muere, los espectadores viven un poquito más. No es poco. Madama Butterfly se representa en el Liceu hasta el 29 de enero. [embedded content]

Catclàssica.cat
http://www.classics.cat/critiques/detall?Id=3635

Lun, 14 de ene de 2019 10:50

Audiencia: 124 **Ranking:** 3

VPE: 0,25 **Página:** 1

Tipología: online

La triomfal tornada de 'Butterfly' al Liceu

Lunes, 14 de enero de 2019

14/1/2019 | Programa: 'Madama Butterfly' de Puccini Lloc i dia: Gran Teatre del Liceu L'òpera de Puccini emociona un públic entregat al teatre líric de La Rambla Va tornar al Liceu lesteticista Madama Butterfly estrenada el 2006 per Moshe Leiser i Patrice Caurier, reposada el 2013, i per qui ja han desfilat un gran nombre dintèrprets de lobra mestra de Puccini. Un títol tan popular implica programar moltes funcions, el que obliga a comptar amb un ampli contingent despecialistes. És així com, després de lestrena a càrrec de Fiorenza Cedolins, Richard Leech i Carlos Álvarez, també han reviscut aquest muntatge a La Rambla cantants de tant prestigi com Cristina Gallardo-Domás, Aquiles Machado, Daniela Dessì, Fabio Armiliato, Joan Pons, Liping Zhang, Hui He, Roberto Alagna, Ermonela Jaho, Jorge de León, Àngel Òdena, Patricia Racette, Stefano Secco o Roberto Aronica. Una constel·lació als qui es van unir, en lestrena de dissabte, la soprano armènia Lianna Haroutounian, la mezzo valenciana Ana Ibarra i el baríton dÚbeda Damián del Castillo, amb un Jorge de León que repetia com Pinkerton. Igual com els seus il·lustres predecessors, els nous i aplaudits protagonistes la funció va acabar amb part del públic posat dret van patir la mateixa tortura a la qual aquesta coproducció amb el Covent Garden ve condemnant els seus intèrprets des de la seva primera representació: un so sec i, sobretot, sense projecció, que obliga el director musical en aquest cas un molt equilibrat Giampaolo Bisanti a grans esforços per equilibrar les veus solistes amb la densa i colorista orquestra pucciniana, tot i que igual com les batutes que han dirigit el muntatge no sempre saconsegueix. Esforç addicional dels solistes Sense escenografia corpòria i oberta a la gran torre escènica del Liceu, la proposta impedeix que les veus es projectin correctament a la sala quan no es mouen per la boca de lescenari, gairebé eliminant els molts i vitals interns daquesta obra, des de lentrada de Butterfly que, a més, la malvada direcció escènica obliga a la protagonista i al reduït cor que lacompanya a cantar fora descena fins a les últimes exclamacions de Pinkerton, a qui també se li veta lentrada a lescenari en els últims compassos. Això es tradueix en un esforç addicional dels solistes, que empenyen més del compte o que, de no fer-ho, només es projecten bé determinades notes, com li va passar a Lianna Haroutounian, que va construir una Butterfly gairebé perfecta tant vocalment com escènicament, però que no sempre va poder lluir el seu centre i els seus greus. Això de Jorge de León és dun altre planeta, ja que la seva potència canora gairebé sempre supera els obstacles de la proposta, convencent una vegada més com un Pinkerton cruel i irresponsable. Damián del Castillo va aprofitar loportunitat que se li va donar cantant i movent-se com un Sharpless segur i convincent, els tres molt ben secundats per una Suzuki commovedora a càrrec dAna Ibarra. Pablo Meléndez-Haddad El Periódico de Catalunya

Catclàssica.cat
http://www.classics.cat/critiques/detall?Id=3637

Lun, 14 de ene de 2019 10:50

Audiencia: 124 **Ranking:** 3

VPE: 0,25 **Página:** 1

Tipología: online

La papallona pucciniana, de nou al Liceu

Lunes, 14 de enero de 2019

14/1/2019 | Programa: 'Madama Butterfly' de Puccini Lloc i dia: Gran Teatre del Liceu El Gran Teatre del Liceu torna a reposar una producció ja coneguda (potser massa) al teatre de La Rambla barcelonina: una Madama Butterfly molt digna i correcta, però poca cosa més. Puccini és lartífex de lapoteosi del melodrama. Sense recursos fàcils i gratuïts, però aplicant sempre una fórmula genial a totes i cadascuna de les seves òperes, el compositor italià va aconseguir construir uns relats amb un farcit inqüestionable: passions al límit, personatges creïbles i un discurs musical basat en una harmonia de gran saviesa i en unes melodies que heretaven la gran tradició del cant italià, sense oblidar les primeres grans aportacions que el segle XX i sobretot des de Centreeuropa- començava a fer al llenguatge musical. Estrenada el 1904 a La Scala de Milà amb un fracàs estrepitós que obligaria Puccini a revisar la partitura-, Madama Butterfly és un dels millors exemples que ajuden a entendre el compositor de Lucca en tota la seva integritat. Tot plegat, amb lafegit duns recursos musicals que evoquen un Japó real, creïble verista, en definitiva- gràcies a uns referents directes als que Puccini va tenir accés durant la gestació de lobra mitjançant enregistraments sonors fruit de recerques etnomusicològiques, i amb un procediment que vint anys més tard repetiria per pintar amb sonoritats precises el món xinès de la pòstuma Turandot. En el cas de Madama Butterfly, ens trobem davant dun relat basat en fets reals cruel i despietat, que sabat com lagulla dun entomòleg sobre les fràgils ales de la papallona Cio-Cio San, un personatge extraordinàriament cisellat per la ploma magistral de Puccini. La geisha japonesa esdevé, a mans del músic italià, una dona que passa de la ingenuïtat a la plena assumpció de la maduresa; de la innocència a la consciència de lhonor arrabassat; de la submissió a la presa de decisions fins a les últimes conseqüències, i que culmina amb el suïcidi ritual propi de la cultura nipona. Ella és la protagonista absoluta i es diria exclusiva- duna de les millors òperes del segle XX. Al seu voltant, papallonegen mai millor dit- personatges deliberadament desdibuixats, a excepció de Pinkerton, de qui es subratllen larrogància al primer acte i la covardia passiva al tercer. No hi pot haver, doncs, una Madama Butterfly sense una bona Cio-Cio San, i el Liceu, que ha presentat per quarta vegada (temporada 2005/06 i dues vegades la 2012/13) la coproducció feta amb el Covent Garden, ha comptat en aquesta ocasió amb Lianna Haroutounian per al rol titular. Un veritable encert, perquè la interpretació de la soprano dorigen armeni és senzillament magistral. Se li podria retreure un excés de contenció al primer acte, amb un Vogliatemi bene una mica distant, però el segon i tercer actes van demostrar que estem davant duna gran artista, de color i timbre preciosos, expressivitat ben treballada i tècnica immaculada. Ja coneixíem el Pinkerton de Jorge de León, un tenor que es caracteritza per una vocalitat estentòria, que ocasionalment demana una mica més de control. Nhi va haver, al servei dun rol ingrat i antipàtic, ben servit pel cantant canari que, si bé no és un exemple de delicadesa ni de cant matisat i pulcre, ho sap donar tot a lescenari. Ana Ibarra és una cantant de qui vam seguir la seva carrera incipient

en un Liceu que li va oferir diverses oportunitats fa uns quinze anys. Levolució de la mezzosoprano espanyola que va iniciar les seves passes com a soprano- és notable, però la seva Suzuki no passarà a la història, perquè a la veu li falta una mica de presència, sobretot a les poques escenes que té al marge de Cio-Cio San. Timbre noble, fraseig aristocràtic i aplom escènic van ensenyorir-se del Sharpless de Damián del Castillo, que va saber donar al cònsol nord-americà el revestiment i la noblesa que caracteritzen un personatge que, sense ser Scarpia, és un veritable regal per als barítons lírics. Bona galeria de secundaris (especialment el Yamadori dIsaac Galán i loncle bonze de Felipe Bou van acabar de quadrar la resta del repartiment, sense oblidar el Goro de Christophe Mortagne, que no ens va fer oblidar els intèrprets de casa amb què el Liceu havia comptat en altres ocasions per ficar-se a la pell de lalcavot. Giampaolo Bisanti és un bon concertador i, tot i una sonoritat massa seca de la corda en el passatge fugat del curt preludi inicial, va saber dotar amb el punyent dramatisme el segon i tercer actes de lòpera, sense carregar en excés les tintes però sempre amatent al dramatisme exigit a la partitura. Lorquestra va respondre bé a una partitura que coneix prou bé, mentre que la secció coral reservada al primer acte i al cor de pescadors a boca tancada al final del segon van complir amb lexpedient. Tot plegat en el context duna producció molt, massa coneguda al Liceu, deguda a lexperimentada mà del binomi que formen Moshe Leiser i Patrice Caurier i que darrerament ha sortit en un DVD (Opus Arte) enregistrat al Covent Garden, coproductor de lespectacle. Lacció escènica és pulcra i la contenció escenogràfica permet concentrar-se en el perfil dels personatges. Sense brillar però amb molta correcció. Dit duna altra manera: aquesta Madama Butterfly semmarca perfectament en la inèrcia en què sha instal·lat el Liceu: tot bastant correcte, propi duna disciplina assumida sobre unes regles del joc basades en la contenció econòmica i poca cosa més. La popularitat del títol puccininià, amb tota la seva càrrega emotiva i melodramàtica, i un repartiment molt correcte i amb algun nom propi que despunta fan la resta. La pregunta que caldria fer-se és si amb això nhi ha prou per fer del Liceu un dels teatres membres de la primera lliga europea. I la resposta és fàcilment deduïble: estem lluny, molt lluny de la Champions. Jaume Radigales Núvol

Catclàssica.cat
http://www.classics.cat/critiques/detall?Id=3636

Lun, 14 de ene de 2019 10:50

Audiencia: 124 **Ranking:** 3

VPE: 0,25 **Página:** 1

Tipología: online

Lianna Haroutounian enlaira una Madama Butterfly rutinària

Lunes, 14 de enero de 2019

14/1/2019 | Programa: 'Madama Butterfly' de Puccini Lloc i dia: Gran Teatre del Liceu La soprano armènia encapçala un repartiment homogeni Un dels grans cavalls de batalla del repertori en un muntatge funcional i amb un repartiment homogeni: aquesta és la fórmula triada pel Liceu per encetar lany amb 'Madama Butterfly', un títol que necessita de manera imperiosa una protagonista capaç de sostenir sobre les seves espatlles tot el pes dramàtic daquesta obra mestra de Puccini. Lianna Haroutounian ho va aconseguir amb una interpretació que va anar a més durant la representació. La veu té la consistència necessària per capejar els moments dorquestració més densa, amb un agut fàcil i un centre sòlid, però en el primer acte una capacitat més gran per deixar flotar el so no hauria estat sobrera, i més tenint en compte la concepció infantil dels primers estadis del viacrucis de Cio-Cio San (cert, el personatge té 15 anys confessats). A partir de lacte segon, la soprano armènia va dotar de la necessària intensitat el seu cant, fins a una mort que, condició 'sine qua non' per a lèxit de lobra, va ser justament devastadora. En aquest bon debut al teatre, Haroutounian va estar acompanyada pel Pinkerton conegut de Jorge de León. Sense ser el súmmum de la ductilitat, el cant del tenor canari ofereix ara més matisos, tot i que limpacte continua basant-se en una veu lluminosa dun calibre inhabitual en els temps que corren, amb una espectacular trompeteria al terç superior que De León explota sense tallar-se ni un pèl. Damián del Castillo va ser un Sharpless frasejat amb noblesa i les necessàries dosis de compassió cap a la dissortada protagonista, les mateixes que va mostrar la Suzuki dAna Ibarra, ben compenetrada amb la seva mestressa en el duo de les flors. El tremolós Goro de Christophe Mortagne va encapçalar un massa irregular equip de comprimaris. Giampaolo Bisanti va comptar amb un bon rendiment de lorquestra (el cor va complir en les seves limitades intervencions) per traduir de manera plausible la sumptuositat de la partitura de Puccini, tant en els detalls pintorescos com en els esclats dramàtics i els efluvis lírics. A la seva batuta, tanmateix, li va mancar una mirada global que li permetés integrar els bons moments aïllats dins dun discurs global, circumstància a la qual cal afegir certa tendència a lefectisme, ja fossin alguns temps extrems (per lents o ràpids) o un acord final allargat de cara a la galeria. Gilles Rico signa la reposició del muntatge de Moshe Leiser i Patrice Caurier, una proposta que ofereix escassos estímuls a la vista i a la neurona. En ledició 2019, el tràfic de personatges a lacte primer era més maldestre, i no hi ha manera deliminar el soroll molest del motor que mou el teló. Com al Covent Garden saben millor que al Liceu, és una daquelles produccions rutinàries, ideals per a la desfilada, amb el mínim dassajos, de repartiments canviants, amb la qual cosa tot depèn dels cantants de torn. Lianna Haroutounian va complir amb la seva part. XAVIER CESTER Ara

Codalario.com
https://www.codalario.com/giampaolo-bisanti/apartado-para-rotacion-de-informaciones-en-la-cabecera/critica--giampaolo-bisanti-dirige-madama-butterfly-de-puccini-en-el-teatro-del-liceo-de-barcelona_7681_34_23611_0_1_in.html
Lun, 14 de ene de 2019 11:33
Audiencia: 2.931 **Ranking:** 4
VPE: 8,20 **Página:** 1
Tipología: online

[C]rítica: : Giampaolo Bisanti dirige «Madama butterfly» de Puccini en el Teatro del Liceo de Barcelona

Lunes, 14 de enero de 2019

Jorge de Leó n, que ya fue Pinkerton en el estreno de esta producción en la temporada 2012/2013, volvió a enfundarse el uniforme de teniente de la marina norteamericana, un personaje corto y poco agradecido por su miserable condición moral. No obstante, el de Pinkerton es un rol para un tenor lírico con partes de un lucimiento exuberante, que exigen un fraseo sensual, bello, apasionado, como el dúo con Cio-Cio-San o, al final, el aria de remordimiento «Addio fiorito asil». Un rol, en definitiva, que el tenor canario desaprovecha por completo y por debido a varias carencias. En primer lugar, el timbre de De León, un tanto oscuro como es moda hoy día en los tenores del repertorio spinto está desprovisto de belleza, carece de esmalte. Su emisión nunca suena libre, sino un tanto engolada, cuando no crispada en el registro agudo, de sonoridades indefectiblemente nasales. De ahí que la proyección se resienta, siendo insuficiente, como quedó en evidencia en el dúo con Haroutounian. Si a todo esto se le suma un vibrato ancho y, por ende, molesto, el Pinkerton del tenor canario no puede encontrarse a sí mismo. Estas carencias y defectos, junto a una dicción poco clara, deslucen, al fin y al cabo, todo esfuerzo de De León por frasear musicalmente, por dotar de un mínimo aliento lírico y sensual al personaje. No, así no puede ser, y de nuevo volvemos al sempiterno tema: la inexistencia actual de tenores capaces de afrontar el repertorio lírico y lírico- spinto italiano. Un repertorio que exige voces y canto bellos, calidez mediterránea, porque a estas condiciones o propiedades se supedita casi por completo. Con todo, Jorge de León repite el resultado decepcionante de su anterior Pinkerton liceísta, si bien en esta ocasión mostrando, cuanto menos, una tímida, pero mayor, intención de ligazón en el canto, así como una mayor desenvoltura escénica, puesto que si seis años atrás el tenor canario mostró una expresión poco menos que pétrea, en la función del sábado se mostró gestualmente mucho más libre, aunque, por otra parte afectado de un carácter entre risueño y paternalista que nada va con Pinkerton. Los demás personajes de Madama Butterfly son absolutamente secundarios, en el sentido de que no tienen ningún pasaje de lucimiento ni demasiada entidad musical, solo son necesarios para la historia. Sin embargo, tres de ellos tienen un peso más relevante que los demás, pues no aparecen puntualmente, sino que participan en escenas o actos enteros y además tienen un peso dramático específico:me refiero a Suzuki, Sharpless y Goro, tres personajes que, a razón de su poca relevancia musical, a menudo son encargados a cantantes mediocres, lo que incluso ocurre el contexto de grabaciones discográficas, como nada menos que en la famosa

segunda versión de Karajan, en los que Sharples y Goro corren a cargo respectivamente de Robert Kerns y Michael Sénechal , dos cantantes intolerables cuya desagradable actuación confirma cuán irritante puede ser la escucha de Madama Butterfly cuando estos personajes aparentemente tan secundarios son encarnados por cantantes deficientes. Afortunadamente, el caso de esta función liceísta fue todo lo contrario. Ana Ibarra se llevó la segunda mayor ovación de la noche por una Suzuki de una entidad musical y teatral poco común. Con una voz de timbre razonablemente atractivo y noble y una emisión sólida, así como merced a un desempeño escénico de contenida, pero intensa expresividad, la mezzosoprano se convirtió en una parte importante de la representación. Igualmente excelente estuvo Damián del Castillo como Sharpless, un papel que ha de transmitirla distinción de un diplomático, así como integridad moral. Con una bella voz, de proyección más que suficiente, y una línea de canto cuidada en todo momento, el barítono de Úbeda cumplió su cometido de un modo impecable. Christophe Mortagne , por su parte, hizo una buena labor como Goro, acaso incurriendo en alguna que otra estridencia, pero sin mayor importancia en un personaje que, por otra parte, presenta un matiz histriónico inevitable.

Diari Maresme
http://diarimaresme.com/2019/el-summun-de-lopera/
Lun, 14 de ene de 2019 13:23
Audiencia: 31 **Ranking:** 3
VPE: 0,06 **Página:** 1
Tipología: online

El súmmun de lòpera

Lunes, 14 de enero de 2019

. Amics aficionats a lòpera, després de casi bé dos segles de la desaparició de lúltim (del context) daquests cinc magnífics compositors. Permeteu-me aquest senzill i modest escrit dedicat com homenatge i reconeixement. No sols testimonialment, sinó també per cantar al món el que sentim a la nostre pell els amants de la música en general i especialment de lòpera en particular. Als cinc compositors excepcionals dels segles XVIII, XIX, i XX als que faig al·lusió són tots ells nascuts a Itàlia, terra innata de lessència musical i del bel canto: Giuseppe Verdi (Le Roncole, 10 doctubre de 1813 Milà, 27 de gener de 1901), un dels compositors italians més reconeguts i longeu (87 anys), va escriure 28 òperes: . Aida-La TraviataRigolettoIl TrovatoreNabuccoMacbethOtelloLa Forza del destinoDon CarlosUn ballo in mascheraLa Donna é mobileRèquiemErnaniFalstaffAttilaVa, pensieroAlziraJerusalemLi corsaroAroldoSimon Boccanegra, entre daltres. Àries destacades de lautor: Són tantes que només en citarem algunes, com ara les de Nabucco, Lombardi alla prima Crociata, Ernani, Macbetch, Aída, Otello, i un llarc etc. Giacomo Puccini (Luca, 22 de desembre de 1858- Brussel·les, 29 de novembre de 1924). Sel considera successor de Verdi i essència de la sensibilitat. En els seus 65 anys va escriure òperes com: TurandotMadama ButterflyToscaLa BohèmeManon Lescaut Le VilliSuor AngelicaIl tabarroLa rondineEdgarentre daltres. . De Puccini només ens centrarem en dues grans àries molt especials. Dins lexcepcionalitat de la seva música en destaquem sens dubte lària Nessun dorma de lòpera Turandot. Aquest passatge més conegut i reconegut pels més afamats especialistes del bel canto porta en si mateix un sentiment molt especial i profund. Tal és així que fins i tot als més soferts, en gaudir-ho, ens sol caure alguna llàgrima. No podem deixar de reconèixer el seu valor musical i sentimental. No en va compta amb més de 5.660.000 visualitzacions al Google. També lària Un bel dì vedremo de lòpera Madame Butterfly. Ha estat, és, i serà un exemple de la bellesa musical dun genial compositor que va ser la icona de la sensibilitat, personalitat, la bellesa i lamor musical. Gioachino Antonio Rossini (Pésaro, Estats Pontificis, 29 de febrer de 1792 Passy, París, França; 13 de novembre de 1868), més conegut com Gioacchino Rossini o Gioachino Rossini. Va viure 76 anys. La seva popularitat el fa asumir el «trono» de lòpera italiana en lestètica del bel canto de principis del segle XIX, gènere que realça la bellesa de la línia melòdica vocal sense descuidar els altres aspectes musicals. . La seva dilatada carrera musical ens regala més de 40 óperas, entre les quals hi ha El barbero de Sevilla. La cenicienta. Guillermo Tell. La gazza ladra. Semirámide. La italiana en Argel. Tancredi. Otel-lo. El conte Ory. El viaje a Reims. El turco en Italia. La dama del lago. Gaetano Donizetti (Bérgamo, Lombardía 29 de novembre de 1797- Ibídem, 8 dabril de 1848) va ser un compositor dramàtic molt prolífic, conegut especialment per les seves òperes: Lelisir damore, que compta amb la famosa ària Una furtíva lágrima, Lucia di Lammermoor, inspirada en la novel-la de Walter Scott; Don Pasquale; La favorita; i La hija del regimiento. La curta vida del compositor i la seva dilatada i productiva

labor, ens dona com a resultat matemàtic un pròdig duna òpera per cada any viscut (50 anys). Entre les seves 50 obres, podem esmentar: Ana Bolena, María Estuardo, Roberto Devereux, Lucrecia Borgia, Linda di Chamounix, Poliuto, Le conveniente e dinconvenienze teatralità, Il campanero, Belisario, Rita, i moltes més. Fernando di Vicenzo Bellini (Catània, Sicilia, 3 de novembre de 1801 Punteaux França, 23 de setembre de 1835). Dins la seva curta vida (33 anys), va ser un compositor dels tres màxims representants de lera del bel canto de principis segle XIX, junt amb els compositors Rossini i Donizetti. . La seva obra està composta per les següents òperes: Norma, Los puritanos de Escocia, La sonàmbula, Capuletos y Montescos, El pirata, Beatriz de tenda, La extranjera, Adelson e Salvini, Bianca e Fernando, Zaira. Les àries qes consideren més relevants son: Casta diva de la Òpera Norma, i O te caro de Gli puritani. Amics meus, és per treures el barret. Moltes gracies Itàlia, moltes gracies per haver parit tanta saviesa musical. LArt et fa una reverència. Mestres com aquests són els que recorden a la civilització que el passar per aquest Univers ho fa dallò més dolç i bonic. Bravo, Bravo! Molta Merda! Text: Josep Garriga Recentment, concretament el passat dia 12 de gener 2019, acaba destrenar-se la versió clàssica de lòpera Madama Butterfly del genial compositor Giacomo Puccini. La soprano armènia Lianna Haroutounian debuta al Gran Teatre del Liceu amb el rol de Cio-Cio San, que comparteix amb Ainhoa Arteta i també amb Maria Teresa Leva (que substituirà la soprano basca del 13 i el 16 de gener a causa duna laringitis). També debuta Rame Lahaj (combinant-tho amb Jorge de León, que ja va tenir aquest rol el 2013 al Liceu), en el paper de tinent Pinkerton. Madama Butterfly és un dels títols més representats al llarg de la història del Gran Teatre del Liceu. Fins ara lhan programat en 178 funcions; la primera, el 1909. Us la recomano. Imatges: YouTube

Sonograma Magazine
http://sonograma.org/croniques-de-concerts/madama-butterfly-giacomo-puccini/#new_tab
Lun, 14 de ene de 2019 13:33
Audiencia: 62 **Ranking:** 3
VPE: 0,12 **Página:** 1
Tipología: online

Madama Butterfly, Giacomo Puccini

Lunes, 14 de enero de 2019

Intèrprets: Lianna Haroutounian, Ana Ibarra, Mercedes Gancedo, Jorge de León, Damián del Castillo, Christophe Mortagne, Isaac Galán, Felipe Bou Orquestra Simfònica i Cor del Gran Teatre del Liceu Direcció musical: Giampaolo Bisanti Direcció descena: Moshe Leiser i Patrice Caurier Reposició: Gilles Rico Gran Teatre del Liceu, 12 de gener Diu a la partitura de Madama Butterfly: Una casa japonesa, amb terrassa i jardí. A la ciutat de Nagasaki. I tot seguit, al pentagrama, comença el primer acte, en la tonalitat de do menor, tonalitat que anuncia el drama, un Allegro vigoroso. Giampaolo Bisantiva, lapassionat director dorquestra italià, va donar un consistent gest inicial a una orquestra que, tot just començar, ja augurava una fastuosa interpretació, amb una corda molt ben compactada, de lòpera més emblemàtica de Giacomo Puccini. LOrquestra Simfònica del Liceu va oferir una versió esplèndida de la complexa partitura de Puccini, on apareix, per cert, a mode de leitmotiv, lhimne del EUA en diversos moments de lòpera. En Madama Butterfly, òpera en tres actes amb el llibret de Luigi Illica i Giuseppe Giacosa, shi reflecteixen les innovadores instrumentacions del compositor italià. La primera representació denguany, el Liceu ha optat per presentar la segona reposició del muntatge de Moshe Leiser i Patrice Caurier, una coproducció del Gran Teatre del Liceu i el Royal Opera House Covent Garden, signada per Gilles Rico, doctor en filosofia medieval a la Universitat dOxford, que es va introduir al món de lescena, precisament, com ajudant de direcció de Moshe Leiser i David McVicar, entre altres. Puccini fa una tremenda reflexió sobre el masclisme, la cosificació de la dona, lligat sense cap reserva al colonialisme. El tinent nord-americà Pinkerton, interpretat pel tenor canari Jorge de León, de veu lluminosa i lírica -amb una aguts preciosos-, humilia i avergonyeix a una adolescent japonesa, fràgil, ingènua i enamorada. Tot es conjuga per acabar en un suïcidi. Cio-Cio San, un cop mare, no suporta que el miserable Pinkerton -i la seva esposa americana- senduguin el seu propi fill. © A. Bofill La soprano armènia Lianna Haroutounian, que debuta al Liceu amb en el paper de Cio-Cio San, expressa, amb una veu dúctil i ben timbrada, els diferents estadis pels quals passa una dona ancorada a la visió romàntica de lamor. Vàrem gaudir de la mezzosoprano Ana Ibarra, la sensibilitat personificada, en el paper de Suzuki, com també de leloqüent baríton Damián del Castillo en un elegant Sharpless. El cor, dirigit per Conxita Garcia, va emocionar amb els seus pianíssims amb boca closa i acompanyats per uns tènues puntejats de la corda i una delicada arpa. Con deia abans, una obra distintiva i original. Text: Carme Miró

Ajuntament de Rubi
https://www.rubi.cat/cultura/ca/agenda/conta2019m-una-opera-2018madama-butterfly2019
Lun, 14 de ene de 2019 21:04
Audiencia: 1.500 **Ranking:** 4
VPE: 6,00 **Página:** 1
Tipología: online

Contam una Òpera: Madama Butterfly

Lunes, 14 de enero de 2019

Seguint el fil de la programació estable del Gran Teatre del Liceu, el cicle Conta'm una òpera convida a descobrir el món de l'òpera a través dels secrets i les característiques de les diferents produccions que aterren al Liceu. Una manera propera de descobrir aquest art multidisciplinar adreçada a tots els públics, des dels que no heu anat mai a veure'n ni escoltar-ne cap fins als seus amants més fidels! En aquesta ocasió l'obra que tractarem serà Madama Butterfly , de Giacomo Puccini. El drama de Cio-Cio San, la geisha japonesa que ha estat ferida en l'orgull i en l'honor pel tinent nord-americà Pinkerton, essent un dels preferits del públic operístic. L'espectacle centra l'atenció en el drama intern de la protagonista pucciniana amb solucions visuals de gran sensibilitat, molt alineades amb l'esperit de la partitura, i una proposta ideal per iniciar-se en el món de l'òpera. Sessió conduïda per María José Anglés, musicòloga Activitat gratuïta . Requereix inscripció prèvia. Places limitades Hi col·labora

Voltar i Voltar per les Arts
https://voltarivoltar.com/2019/01/21/156-opera-madama-butterfly-de-puccini-%f0%9f%90%8c%f0%9f%90%8c%f0%9f%90%8c%f0%9f%90%9a-gran-teatre-del-liceu-2019-01-19-temp-18-19-espectacle-no-114/
Lun, 21 de ene de 2019 11:58
Audiencia: 124 **Ranking:** 3
VPE: 0,25 **Página:** 1
Tipología: blogs

- 156 - Òpera - MADAMA BUTTERFLY de Puccini (+) - Gran Teatre del Liceu - 2019.01.19 (temp. 18/19 - espectacle nº 114)

Lunes, 21 de enero de 2019

MADAMA BUTTERFLY de Puccini (temp. 18/19 espec. nº 114) VOLTAR i VOLTAR per les Arts Escèniques Per Imma Barba & Miquel Gascón Dins del nostre abonament, i aquesta vegada en dissabte, teníem programada una de les òperes més emblemàtiques, MADAMA BUTTERFLY de Giacomo Puccini (1858-1924). Hem pogut veure a la soprano armènia Lianna Haroutounian que amb aquesta producció ha debutat al Liceu. Una veu esplèndida que ha lluït veritablement a partir del segon acte. Aquesta producció de Moshe Leiser i Patrice Caurier, realitzada per al Gran Teatre del Liceu i per a la Royal Opera House del Covent Garden de Londres, va ser estrenada al Liceu el juny de 2006. La producció va tornar al Liceu el 2013 en dos períodes, al març i al juny/juliol. Nosaltres la vàrem veure al juliol del 2013. Lespectacle centra tota latenció en el personatge protagonista i en el seu drama intern, la història de Cio-Cio San, la geisha japonesa que als 15 anys senamora dun oficial de la marina dels Estats Units-amb qui té un fill- i que ferida en lorgull i en lhonor renuncia a la vida: Amb honor mor qui no pot conservar la vida amb honor, canta Cio-Cio San abans del seu suïcidi ritual. Lòpera, amb llibret de Giuseppe Giacosa i Luigi Illiaca, es basa en una obra teatral de David Belasco que el 1900 Puccini va veure a Londres, inspirada en fets reals. Estrenada a La Scala de Milà el 1904, va suposar un fracàs estrepitós per al compositor, de tal manera que va retirar la partitura per revisar-la íntegrament. Va patir diversos retocs i fins al 1907 no es pot considerar definitiva. Puccini és autor duna dotzena dòperes i va esdevenir el mestre del melodrama musical en partitures com La Bohéme, Tosca, Madama Butterfly i Turandot. Una posada en escena minimalista on tota lacció de lòpera, narrada des de la perspectiva emocional de Cio-Cio San, es recolza en una escenografia destètica estilitzada, que representa linterior duna casa japonesa on els mobles no tenen cabuda i a través dels panels corredissos deixen entreveure imatges destampes japoneses: en el primer acte El port de Nagasaki, Cims nimbats de núvols amb el seguici de la núvia i la nit estrellada per a la nit de noces. En el segon acte sentreveu un espai trist quan la noia espera infructuosament la tornada del seu amor que es transforma en un ambient primaveral quan ella creu que la tornada és imminent per tornar a la foscor en la desesperació de lespera. Al tercer acte lesperança del primer moment es torna foscor amb la realitat que espera a Cio-Cio San i lúltima escena ens presenta un ametller que perd les flors al mateix temps que ella perd la vida. El vestuari dAgostino Cavalca aporta una justa barreja de vestimenta oriental i occidental per explicar el xoc cultural subjacent en la història. Correctíssima la il·luminació de Christophe Forey que sajusta mil·limètricament amb el moviment dels panels i a les imatges projectades. Fotografia de A. Bofill A la representació de dissabte, el primer acte va estar fluix, amb moments on la música opacava els cantants i on hem trobat un Goro (Christophe Montagne) molt i molt just. Ha estat a partir del segon acte i en el tercer que la representació va aixecar el vol i hi van haver moments musicals

realment màgics. Els papers principals daquest drama han estat interpretats per lesmentada Lianna Haroutounian en el paper protagonista, amb una esplèndida veu que ha estat entusiàsticament aplaudida, Ana Ibarra, una gran i aplaudida Suzuki, Jorge de León en lingrat paper de Benjamin Franklin Pinkerton, Damián del Castillo que ha fet una molt bona interpretació del cònsol nord-americà i Christophe Montagne en el paper de Goro. Ha estat una bona nit dòpera amb merescuts aplaudiments a lorquestra dirigida per Giampaolo Bisanti. Aquesta presentació amb diapositives necessita JavaScript.Direcció musical: Giampaolo Bisanti Direcció descena: Moshe Leiser i Patrice Caurier Reposició: Gilles Rico Direcció del cor: Conxita Garcia Vestuari: Agostino Cavalca Il.luminació: Christophe Forey Associat a lil.luminació: John Charlton Assistència de la direcció descena: Bárbara Lluch Coproducció: Gran Teatre del Liceu i Royal Opera House Covent Garden (Londres) Orquestra Simfònica i cor del Gran Teatre del Liceu Intèrprets: Lianna Haroutounian (Cio-Cio San, Madama Butterfly), Ana Ibarra (Suzuki), Mercedes Gancedo (Kate Pinkerton), Jorge de León (Benjamin Franklin Pinkerton), Damián del Castillo (Sharpless, cónsol), Christophe Mortagne (Goro, matrimonier), Isaac Galán (Príncep Yamadori), Felipe Bou (Loncle bonze), Antonio Duran (Yakusidé, oncle), Eduard Moreno (Comissari imperial), Alejandro Llamas (Oficial del Registre), Vanesa Cañizares (mare de Cio-Cio San), Irene Mas (tieta), Numil Guerra (cosina), Jan Cambra/Eloi Vidal (fill) Idioma: italià sobretitulat al català

Núvol
https://www.nuvol.com/critica/madame-butterfly-o-la-historia-duna-renuncia/
Mar, 22 de ene de 2019 06:16
Audiencia: 7.099 **Ranking:** 5
VPE: 40,46 **Página:** 1
Tipología: online

Madame Butterfly o la història d'una renúncia

Martes, 22 de enero de 2019

El Liceu tanca aquesta temporada amb lòpera estrella de Giacomo Puccini: Madame Butterfly , una història damor tràgic com és de preveure en els textos del compositor italià, que ja es va estrenar el passat mes de març i que aquests últims dies de juliol torna a oferir-se a un públic delitós de sentir-la i de viure-la. És gràcies a títols com la Madame Butterfly o LElisir damore que el Gran Teatre del Liceu ha anat trampejant la temporada, però no hem doblidar que al mes de setembre fa un ERE i que darrere de tot el glamour que shi respira, lapujada del 21% ha fet que hi hagi produccions que costen molt domplir. No és el cas de Madame Butterfly, que ha fet ple de taquilla i que de ben segur complirà amb escreix les expectatives dels assistents en aquesta segona tanda de programació amb aquesta història clàssica que fa plorar democió. Largument descriu lenamorament (o és encapritxament?) dun oficial de la marina nord-americana cap a una joveneta de 15 anys i com aquesta en queda enlluernada. Lespurna damor acaba en matrimoni, en posterior tornada del marit cap als Estats Units mentre ella, embarassada, es queda esperant-lo amb la seva criada. Lespera dura tres anys i malgrat que ella no perd lesperança que vindrà a buscar-la, quan arriba a Nagasaki ell sha tornat a casar amb una ciutadana nord-americana i assabentat de lexistència del fill vol endur-sel per proporcionar-li una vida dins el model occidental. Després de tanta espera, i davant de levidència del desamor, ella se suïcida. A banda de ressaltar algunes de les àries més belles, com seria tot el duet que fan els protagonistes abans de finalitzar el primer acte (és aquí on les llàgrimes sescapen de les òrbites i reguen les galtes a discreció) o el sublim Un vel di vedremo que més que un cant és un monòleg que tarrenca lànima, o lària que fa loficial de marina al tercer acte Addio fiorito asil , curta i intensa per deixar-te immobilitzat entre el vellut de la butaca A banda, dic, de ressaltar una bellesa musical majestuosa, Madame Butterfly és la història duna renúncia. La renúncia per part de la protagonista a la seva família, a la seva religió i cultura; la renúncia a altres possibles amors, al seu fill En definitiva, és la renúncia a ella i a la vida en el nom dun amor que ara qualificaríem de poc saludable. Aixoplugats en models damor tràgics que han proporcionat històries intenses en la literatura o en lart en general, em pregunto si no haurem traslladat alguns dels codis de comportament de la ficció a les nostres relacions del dia a dia (o és a linrevés i és la vida quotidiana que ha contagiat lart de les seves tragèdies humanes?). Sigui com sigui, la història de

la Madame Butterfly, despunta en submissió, indefensió, baixa autoestima, desarrelament del grup familiar o cultural, comportament obsessiu, mirada dicotòmica davant la realitat, incertesa pel que fa a la decisió de laltre En definitiva, un còctel mortífer per garantir laniquilació duna persona. En aquest sentit, no podia haver-hi un altre final per part de la protagonista que la mort. És curiós constatar que hi ha relats de vida que no surten dels paràmetres del drama o la tragèdia. En el cas de la Butterfly, és una joveneta entregada a un oficial de la marina nord-americana (sembla que van haver-hi moltes butterflys un cop acabada la Segona Guerra Mundial que van veure les seves il·lusions amoroses, amb soldats nord-americans, truncades per unes esperes, un cop sen tornaven al seu país, que no arribaven mai a la seva fi), però en la literatura juvenil més o menys recent, recordo la saga de Crepuscle i limpacte mediàtic que va exercir entre les adolescents i com també en aquesta ocasió torna a ser la jove protagonista daquestes històries de vampirs que renuncia a tot per amor. Deixant de banda la voluntat aventurera i fantàstica daquesta saga vampiresca o molts altres títols que també destil·len aquesta ètica del sacrifici, crec que és un motiu de reflexió posar consciència sobre quins models amorosos anem perpetuant a través de la literatura i de lart en general i quins assaigs de canvis podem incorporar per anar entrenant noves maneres de construir relacions amoroses que es facin des de lassertivitat, lautoconfiança; des duna mirada calidoscòpica que eduqui que lamor probablement té més a veure amb el fet danar sumant daquí i dallà que no amb el de renunciar Amb la idea (encara que molt anomenada mai no està de més recordar-la) que lamor quan fa mal deixa de ser amor i passa a ser una altra cosa Amb la necessitat de connectar amb un mateix, dobrir-se a la vida, de confiar Mentre aquests nous models de relacions van entrant de mica en mica a formar part de futures obres siguin literàries o siguin en el camp artístic que siguin, contemplem i gaudim la música daquesta Madame Butterfly i deixem-nos morir amb tanta bellesa.